

ಕೊರವಂಜ



Koravarji

ಡಿಸೆಂಬರ್

೧೯೬೨



ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀ ರಾ. ಶಿ.

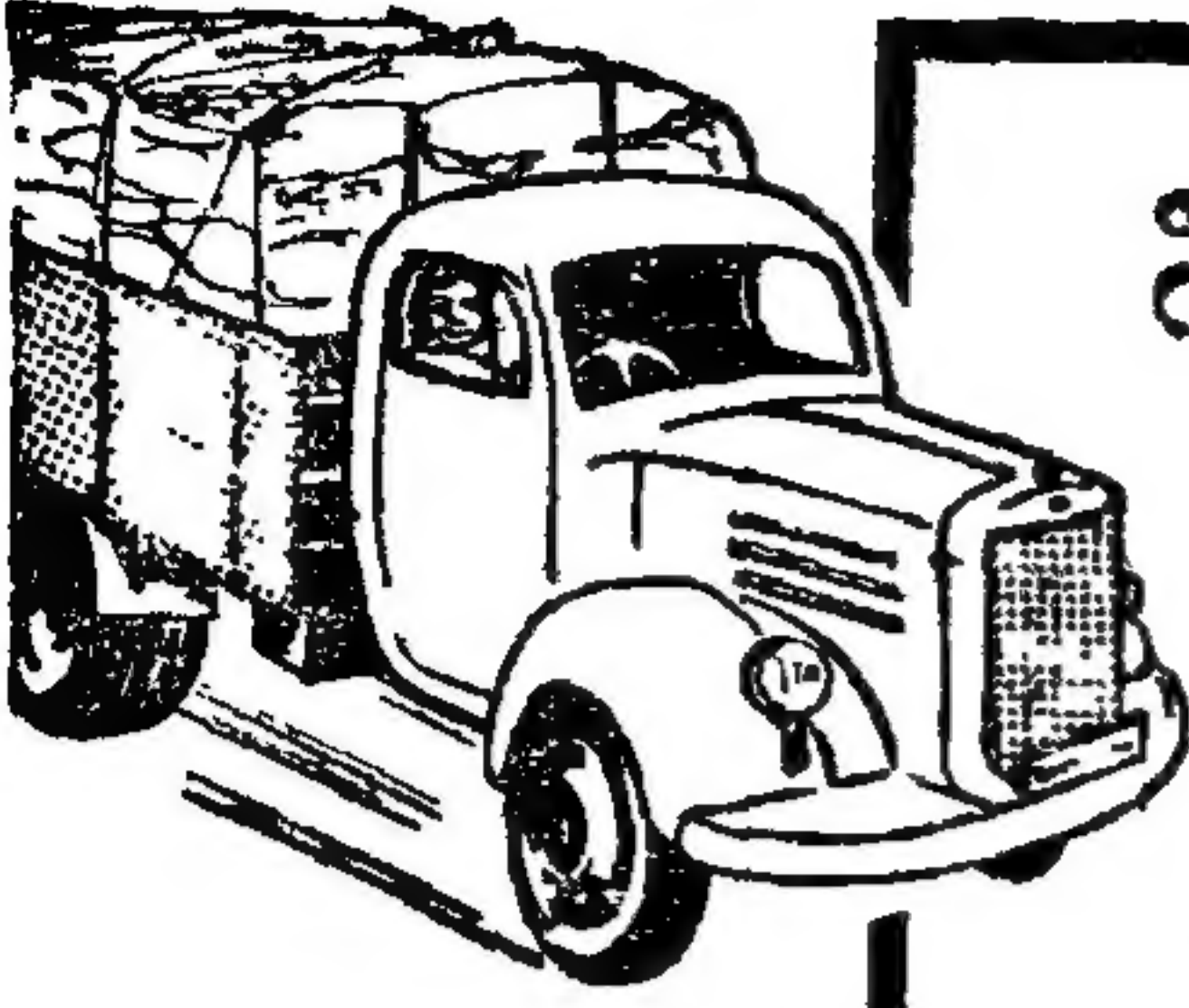
ಬರಹಗಾರರು :

ಶ್ರೀ ಬಳ್ಳಿ
ಶ್ರೀ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ರಾಜ
ಶ್ರೀ ಅ. ರಾ. ಸೀ.
ಶ್ರೀ ರಾಮ
ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಾಪ್ಪ
ಶ್ರೀ "ಕೇಳು"
ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್
ಶ್ರೀ ದಾಶರಥಿ ಥೀರ್ತ್ತಾ

ಅಕ್ಕಾದಿ ಅಕ್ಕಾದಿ

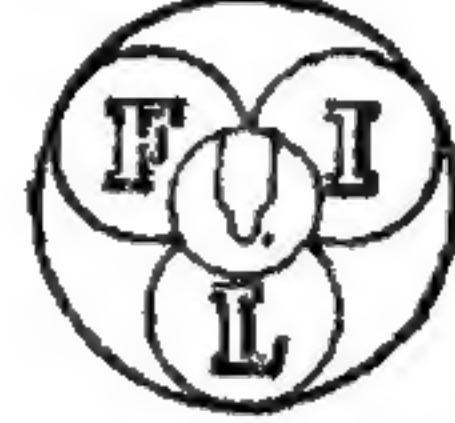
ಬಹಿಷ್ಕೃತ
ಕವುನಾಲ್ಕು

ತಳನಗಯ ಮಾನಪತ್ರಕ



ನಿಮ್ಮ ಹಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮೈಲುಗಳು...

ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮೈಲುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಇದಿಗ ನಿಮ್ಮ ಟ್ರಕ್‌ಗೆ ಎಫ್ ಐ ಎಲ್ ಫ್ಯೂವೆಲ್ ಇಂಜಿನ್ ಇಕ್ವಿಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಜೋಡಿಸಿದರೆ ನಿಮಗಾಗುವ ಲಾಭ! ಪರಮಾವಧಿ ಕ್ರಿಯೆ ನಿಮಗಡೆಯ ಬಚ್ಚು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಬಾಕಿ—ಇವು ಈ ಇಕ್ವಿಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಇದು ಈಗ ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ಡೀಸೆಲ್ ಇಂಜಿನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.



OM-100 RAN

ಫ್ಯೂವೆಲ್ ಇಂಜಿನ್ ಇಕ್ವಿಪ್‌ಮೆಂಟ್

ಲಾಭದಲ್ಲೆ ತಯಾರಿಸುವುದು

ಫ್ಯೂವೆಲ್ ಇಂಜಿನ್ ಲಿ., ಬೊಂಬಾಯಿ-1

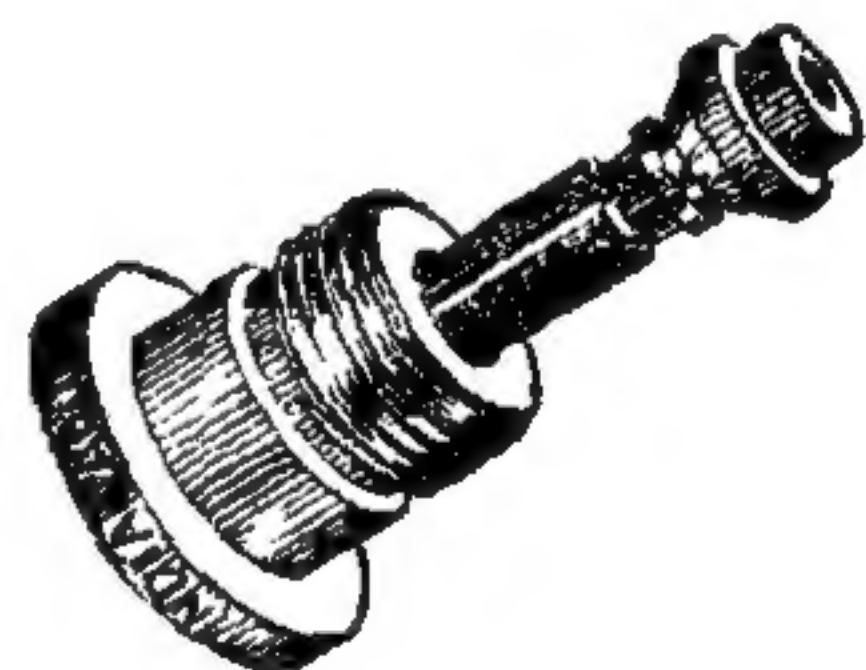
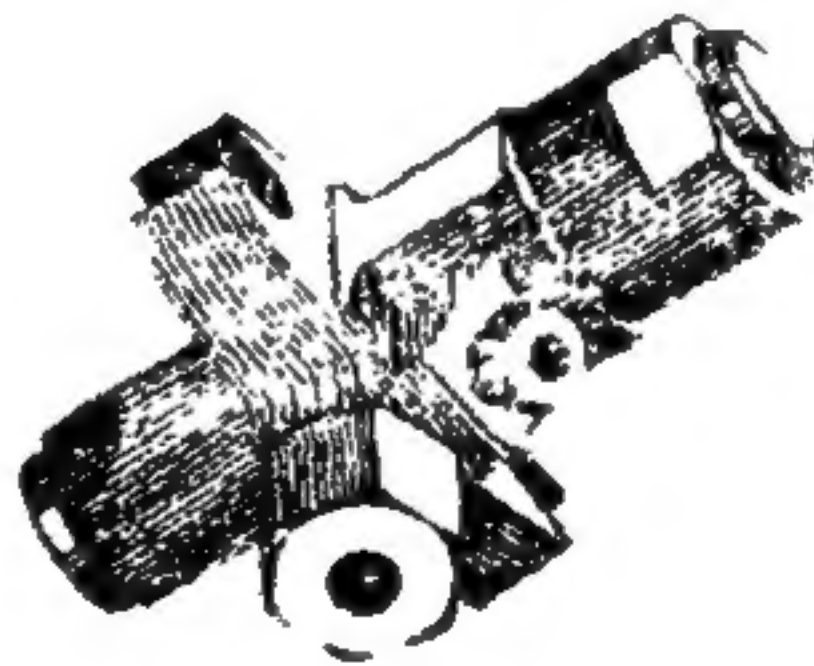
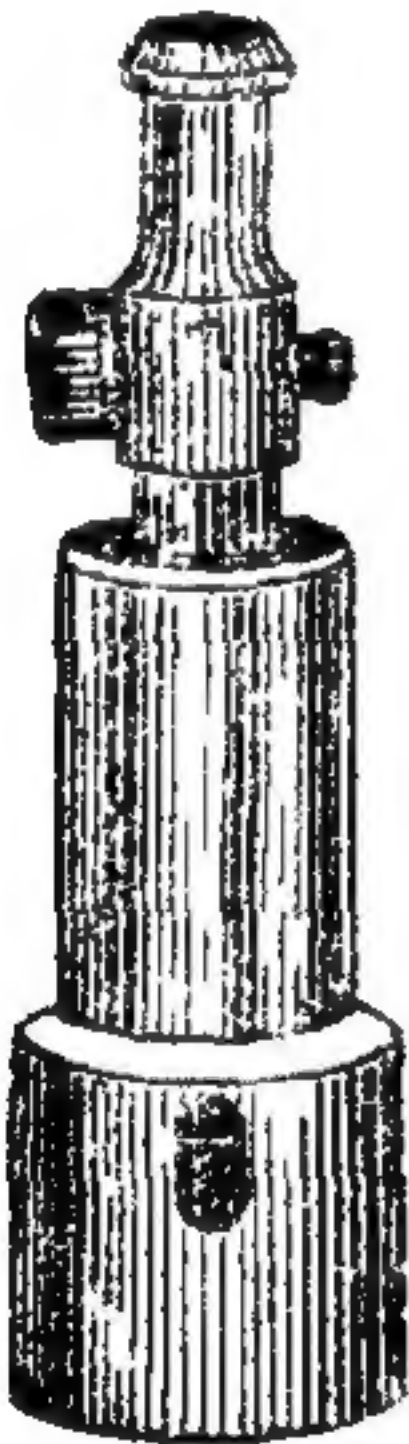
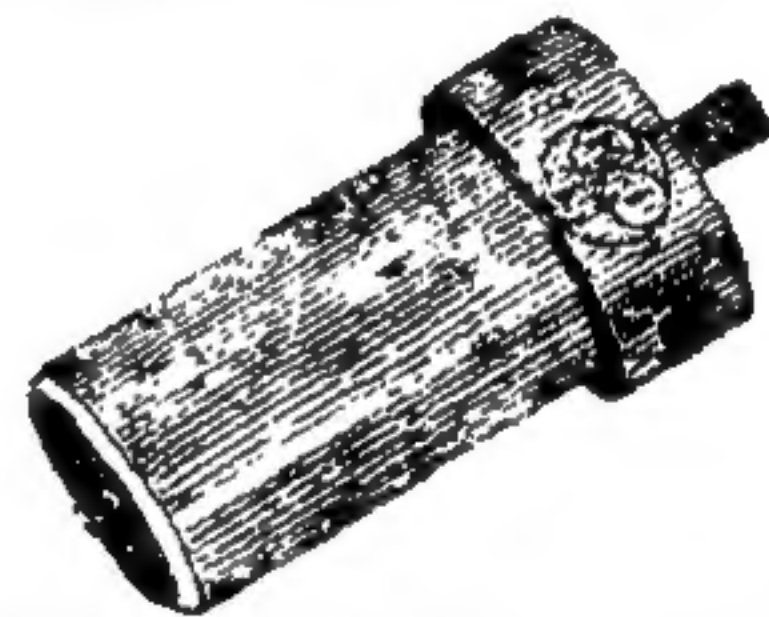
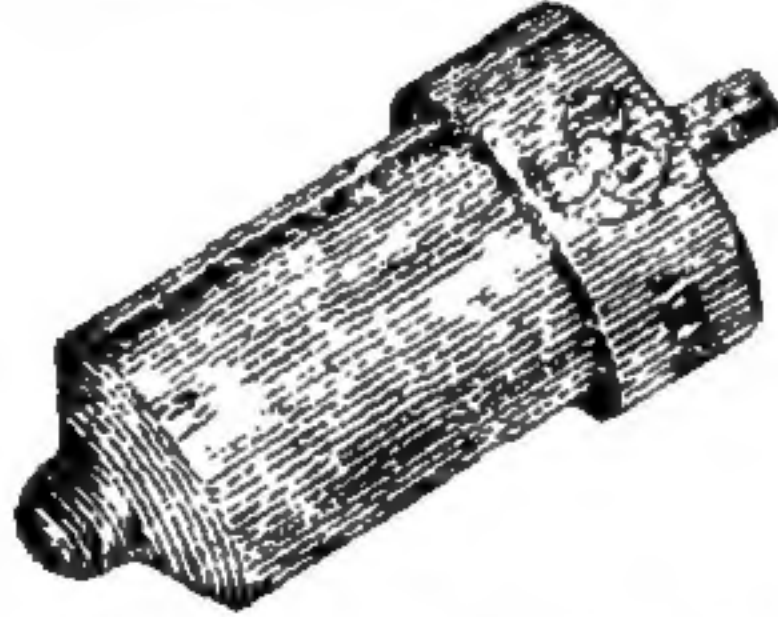
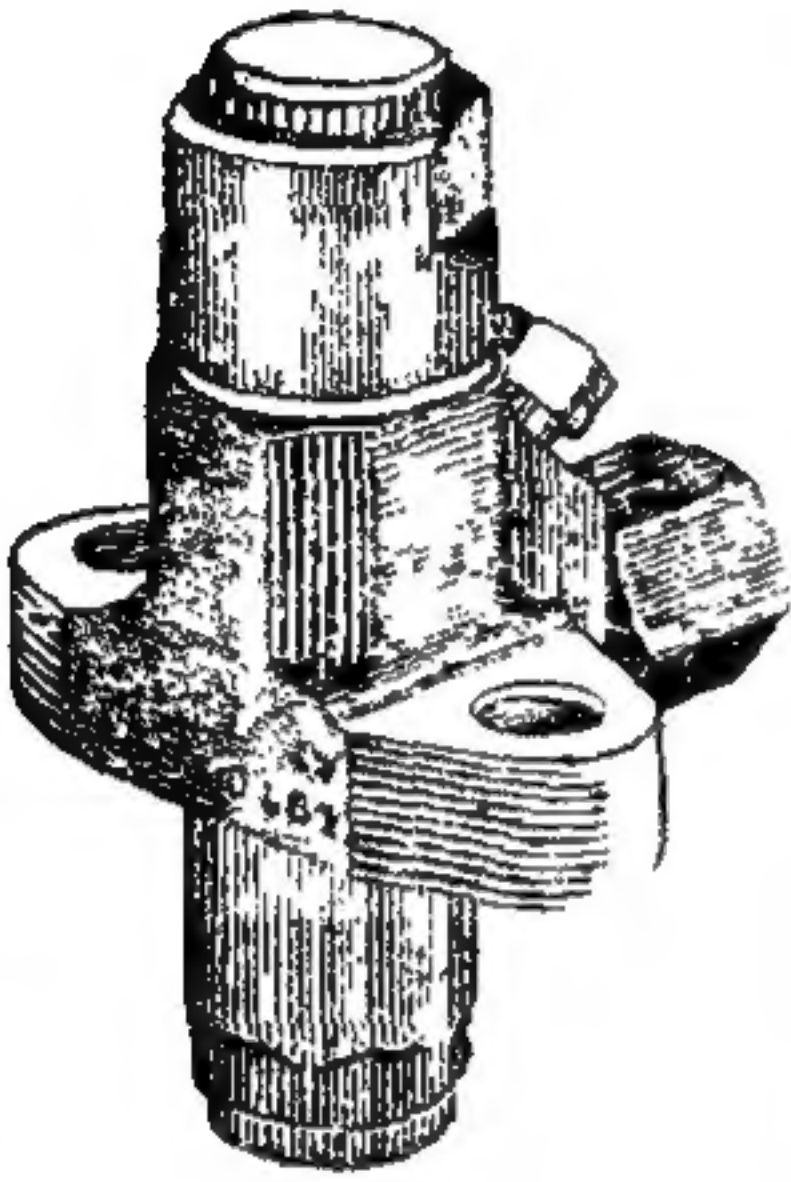
(ಬ್ರಿಕ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಆಮೆರಿಕ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ)

ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಸರ್ವಿಸ್ ಐ.ಎ.ಇ.ಸಿ. (ಮೈಸೂರು) ಪ್ರೈ. ಲಿ.



54 55 ಸಿಲ್ವರ್ ಜುಬಿಲಿ ಪಾರ್ಕ್ ರೋಡ್ ಪುಣೆ
ಅಫೀಸ್ ಬಾಕ್ಸ್ 600 ಬೆಂಗಳೂರು-2 ಟೆಲಿಫೋನ್ 2425

ಶಾಖೆ 4 ಬ್ಲಾಕ್ ಚೌಧರಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕನಾಟ್ ಸರ್ಕಸ್ ನವ ದೆಹಲಿ
ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಮದರಾಸು ಬೊಂಬಾಯಿ ಹೈದರಾಬಾದ್



I. A. E. C.

THE INDUSTRIAL & AGRICULTURAL ENGINEERING Co., (MYSORE) PRIVATE LIMITED

P. O. BOX NO. 600

54-55, SILVER JUBILEE PARK ROAD
BANGALORE-2.



ಸಂಪುಟ ೨೧

ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೬೨

ಸಂಚಿಕೆ ೯

★ ಕು ಹ ಕಿ ಡಿ ಗ ಳು ★

ಕೀರ್ತಿಶೇಷ, ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ, ಕೈಲಾಸಂರವರನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೊರವಂಜಿಯು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾಳೆ.

—ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮಾಡುವಾಗ, ನಗುನಗುತಲಿರುವಂತೆ ಆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯೇ ನಡೆಸಿಕೊಡಲಿ ಎಂದೂ ಮುಂಡಿಯೂರಿ ಮಣೆದು ಬೇಡುತ್ತಾಳೆ.

* * * *

ರಾಜೀವಪುರದ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅವರಲ್ಲನೇಕರು “ಸದ್ಯ! ಇನ್ನೊಂದಿಷ್ಟು ದಿವಸ ಎರಡು ಹೊತ್ತೂ ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬ ಊಟ ಸಿಗುತ್ತವೆ!” ಎಂದು ಅನಂದದ ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದರಂತೆ.

* * * *

ಬದರಿಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಅಂತ ತುಂಬಾ ಜನರಿಗೆ ಈಗ ಇಷ್ಟವಂತೆ. —ಯುದ್ಧ ಹೇಗೆ ಆಗ್ತಾ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡುಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ ಅಂತ ಸುಳ್ಳು ಬೇರೆ ಹೇಳ್ತಾ ಇದಾರಂತೆ.

* * * *

ರಾಮ, ರಾವಣರ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ರಾಜೀವಪುರದ ವಿಲಾಸೀಯರ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಇಬ್ಬರೂನೂ ಈಗ ನೇಫಾ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಒಂದೇ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವಂತೆ.

ಈಗ ಇಬ್ಬರೂ ರಾಮನ ಪಾತ್ರವನ್ನೇ ವಹಿಸುತ್ತಿರುವರಂತೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಆರೇಳು ಪರಮವೀರ ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ದಿವಂಗತ ವೀರ ಯೋಧರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರಂತೆ.

ಪೀಕಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಭೂಪಟ ಬರೆಯುವ ಆರೇಳು ಪರಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿರುವುದು ಇನ್ನೂ ಖಚಿತವಾಗಿಲ್ಲವಂತೆ.

* * * *

ಯಾಕೋ ಭಳಿಯಾಗ್ತಾ ಇದೆ, ಹಳೇಶಾಲು ತಂದುಕೊಡೇ ಅಂತ ಗಂಡ ಅಂದರೆ “ಯುದ್ಧ ಇದೆ ಅನ್ನೋದು ಮರೆತು ಹೋಯ್ತೇನೋ, ಅವತ್ತೇ ಅದನ್ನು ಸೈನ್ಯದವರಿಗೆ ಕಳಿಸಲಿಲ್ಲವೇ ಅಂದ್ರೆ” ಅಂತ ಆಕೆ ಒಲೆ ಮುಂದೆ ಕೂತು ಅಂದೇ ಬಿಡೋದೆ!

* * * *

ಮೈಮೇಲೆ ಹಗೂರಾಗಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ, ಸೊಳ್ಳೆ ನೋಣಗಳು ಹತ್ತಿರಬರದೆ ಇರುವಂತಹ ಹೊಸ ಸುಗಂಧ ದ್ರವವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ.

—ಇದನ್ನು ಹಣದ ಚೀಲಕ್ಕೆ ಚುಮುಕಿಸಿದರೆ, ಮನೆ ಹೆಂಡತೀನೂ ಮುಟ್ಟುಪ್ಪಲ್ಲವಂತೆ!

* * * *

ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ವಾಲಾಂಗ್ ನಮ್ಮ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಯಿತು ಅಂತ ಸುದ್ದಿ ಹೇಳಿದರೆ “ಇವರು ನನ್ನನ್ನು ಗುದ್ದಿಬಿಟ್ಟರು ಏನ್ಮಾಡಲಿ” ಅಂತ ಅಳುತ್ತಾ ಮನೆಯಾಕೆಯೊಬ್ಬಳು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾಳೆ

—ಹೆದರಬೇಡ ತಾಯಿ, ತಡಕೊಮ್ಮ! ನಾವು ಗೆದ್ದೆವು ಅಂತ ಆಕಾಶವಾಣೀಲಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಅವರೇನೇ ತಬ್ಬಿಕೊತಾರೇಮ್ಮ.

* * * *

ನಮ್ಮೂರಿನ ಅಂಜನೇಯನ ಗುಡಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಬಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಪುರ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು ಅಂತ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

* * * *

ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂತ! ಜನರು ಕೆಟ್ಟ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ ಕುದುರೆ ಜೂಜಿನ ಪುಟವನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ-ನೆಟ್ಟಗೆ ಮೊದಲನೆ ಪುಟವನ್ನೇ ಓದಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ!

* * * *

ಪಹರೆ ತಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುಕ್ಕೆ “ನಿಮ್ಮ ದೂಲಗಳನ್ನೇ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ! ಎಂದು ನಮ್ಮ ಶ್ರೇಯೋಭಿಲಾಷಿಗಳು ಎಂದು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಚೀಣೀಯರು ಇನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲವಂತೆ.

=====

ಇದು ಕೇಳಿದ್ರಾ ?

ಪೀಕಿಂಗಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಮುಸಾಫರ ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ನೂರು ಚೀಣೀ ಸಂಸಾರಗಳು ಸಹಬಾಳ್ವೆಯನ್ನು ಖಾಯಮಾಡಿ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಮುಸಾಫರ ಖಾನೆಯ ಅನತಿ ದೂರದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಹುಣಸೇಮರ. ಆ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಒಬ್ಬ ಯೌವನಸ್ಥನೊಡನೆ ಒಬ್ಬಳು ತರುಣಿ ಕುಳಿದ್ದಾಳೆ. ರಾತ್ರಿ ಎಂಟರ ಸಮಯ. ಬೆಳದಿಂಗಳು ಆಗತಾನೇ ತಿಳಿ ಹಳದಿಯಾಗಿ ಹರಡಲು ಹಚ್ಚಿದೆ. ಇಬ್ಬರ ಮುಖವೂ ಕೆಂಚಾಗಿದೆ.

‘ಯೌವನಸ್ಥ’ “ಲೇ! ತರುಣಿಮಣಿ! ಮುಸಾಫರಖಾನೆಯಿಂದ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಪಾಲ್ಗುಣ ಶುದ್ಧ ಪೌರ್ಣಮಿ. ಇವತ್ತು ಕಾಮನ ಹಬ್ಬ ಅಲ್ಲವೇನೆ?” ಎಂದ. ಹುಯಸ್ ತ್ಸಾಂಗ್‌ನ ಗೋತ್ರ ದವನು. ಭಾರತದ ಹಬ್ಬಗಳೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿತ್ತು ಅನ್ನಿ.

ತರುಣಿ, “ಚಿನಮೋಹನಾಂಗ! ಈ ದಿನ ಮುಂಝಾವಿಂದ ಸಂಜೆಯ ತನಕ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿದು ದುಡಿದು ಸುಸ್ತು ಬಡಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಅನ್ನ, ಎರಡು ಹಲ್ಲಿಗಳ ಸಾರು, ಮೂರು ಅಳಿರಿನ ಹುಳಿ ಇವೇ ನನಗೆ ಮುಸಾಫರ ಕೊಟದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಊಟ. ಬಲು ದಣವಾಗಿದೆ. ಹುಣಸೇಮರಕ್ಕೆ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸತ್ತು ದೆವ್ವವಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಾಡಿದರೇ ಚಿನ್ನು ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ” ಎಂದು ಕಿರುದನಿಯಲ್ಲಿ ಲಲ್ಲೆಯಾಡಿದಳು.

ಯೌವನಸ್ಥ “ನನಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು, ಮದನ ಕುಮಾರಿ! ನನಗೂ ಸುಸ್ತು ಆದರೆ ಆಸೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದೆ. ಬರೀ ಚಪಲ! ಈಗ ನಾನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳ್ತೀನಿ ಕೇಳ್ತೀಯಾ! ಹುಣಸೆ ಮರಕ್ಕೆ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಿಡೋಣ. ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳಿಸ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದೂಟವಾದರೂ ಖಂಡಿತ.

ಏನಂತಿ, ಬಾಲೆಂದು ಫಾಲೆ ಎಂದು ಅವಳ ಹಣೆಗೆ ಒಣಗಿದ ತುಟಿಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ದಿಕ್ಕಿದ.

ಇಬ್ಬರೂ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಸುಖವಾಗಿ ಕೈಲಾಸವಾಸಿಗಳಾದರಂತೆ.

* * * *

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೂವು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ರಂಭಿಯನ್ನು ನಖ ಶಿಖಾಂತ ಫೈತಾಚಿಯು ನೋಡಿದಳು. “ಹೇಳಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲೇ ರಂಭಕ್ಕಾ! ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರ್ತೀನಿ ಅಂತ” ಎಂದು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದಳು.

ತುಮಿ ಗಂಟನ್ನು ನೇವರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರಂಭೆ ಹೇಳಿದಳು “ ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲವೇ
ಫೈತು! ನಿನ್ನೆ ಹರವು ಹಾರಿದ್ದ ಸೀರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಣಗಿಲ್ಲ ಕಣೆ. ಅಷ್ಟೆ!
ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇ ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದೆ” ಎಂದು.

* * * *

ನೋಡುಕೇನೋ ಚೂಟಿಯಾಗಿದ್ದ, ಲಕ್ಕಯ್ಯ, ಹರಿದ ವಾಸಲ ಬಟ್ಟೆ
ಯಿದ್ದರೂ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಏನೋ ತರಹಾ ಕಳೆಯಿತ್ತು. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸು

ಪೈದಿಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅವನನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಕನಿಕರದಿಂದ
ನೋಡಿದರು. “ ಯಾಕಪ್ಪಾ ಬೈಸಿಕಲ್ಲನ್ನು ಕದ್ದೆ! ಕದ್ದೋನು ಕದ್ದೆ, ಯಾಕಪ್ಪಾ
ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡೆ” ಎಂದು ದಯೆಕೂಡಿದ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರು ರಾಜೀವಪುರದಲ್ಲಿ.

“ ಮಹಾ ಸ್ವಾಮಿ! ಆ ಬೈಸಿಕಲ್ಲು ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು
ಹೊತ್ತು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿತ್ತು. ವಾರಸುದಾರರಿಲ್ಲದೆ ತಬ್ಬಲಿಯ ಹಾಗೆ
ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಮಾಲೀಕ ಎಲ್ಲೋ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಖಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದು ಸೇರಿಕೊಂ
ಡಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆದೇ ಇರುತ್ತೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಹರೋಹರ
ಆಗೇ ಇರ್ತಾನೆ. ಆಗ ಆ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಘಟ ಸಾಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬೈಸಿಕಲ್ಲಿಗೆ
ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿತು.

ಅದಕ್ಕೇ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಏರಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಬಂದು ರಕ್ಷಣಾ
ನಿಧಿಗೆ ಅಂತ ಅರ್ಪಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಿದರೆ ಏನಿಲ್ಲ ಅಂದರೂ
ಇನ್ನೂರು ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗಬಹುದು ಅಂತ ಖಾತರಿಯಿತ್ತು

ಅಲ್ಲೇ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು ”

ಎಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಲಕ್ಕಯ್ಯ ಕೊಟ್ಟ.

“ ನೊದಲ ಅಪರಾಧ” ಅಂತ ಅವನಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು, ಖುಲಾಸೆ
ಮಾಡಿದರು.

* * * *

ಗಂಧರ್ವ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಮರಸನ್ನಿವೇಶವೇ! ಅದಕ್ಕೇ
ಅಲ್ಲಿ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಪವ್ಯಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಯು
ವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಕಾರ್ಯತತ್ಪರರು. ಬಾಯಿಗೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೇ
ಹೊರತು ಬಾಯಿ ಬಿಚ್ಚೋದಿಲ್ಲ.

ಕೇದಿಗೆವನದಲ್ಲಿ, ಗೋಧೂಳಿ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಹೊಂಬೆಳಕ ಮಾಯೆಯು
ಮುಸುಕನ್ನು ಎಳೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಗಂಧರ್ವನೊಬ್ಬನು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿದ್ದ ಗಂಧರ್ವ
ಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ, ಕಣ್ಣು ಮಿಟಕಿಸಿ ನನ್ನ ಹೆಸರು “ ಸಂಕಲ್ಪ” ಎಂದನಂತೆ.

ಆಕೆ ಬಳುಕಿ “ ಸಿದ್ಧಿ ನಾನು” ಎಂದಳಂತೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಸಂಯಮ
ಸುಡುಗಾಡಿಗೆ ಓಡಿಹೋಯಿತಂತೆ.

ಯಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟ ವರ

ರಾಜೀವಪುರದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಗಳು ಬಂದು ಧಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸುದ್ದಿ ಬಂದಾಗ ಸಚಿವರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಿಡಿದೆದ್ದರು. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಈಗ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ದುಡಿದು ಆದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೂ ಹೊನ್ನನ್ನೂ ಶೇಖರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಯ್ನಾಡನ್ನು ಸಂಕಟದಿಂದ ದೂರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿದರು.

ತಾಯ್ನಾಡಿನ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪುಡಾರಿಯಲ್ಲೂ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯಿತು. ಅಂದೇ ಅಲ್ಲೇ ದಿನಕ್ಕೆ ೧೮ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಸಸ್ಸು ಮಾಡಿದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ನಕ್ಷತ್ರೀಕನಂತೆ ಜನತೆಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಪಣ ತೊಟ್ಟರು.

ರಾಜೀವಪುರದ ಸೋಮನಾರ ಪೇಟೆ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಲಾಗಾಯ್ತಿನಿಂದಲೂ ಇಬ್ಬರು ಪುಡಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸವೇ ಆಗಲಿ, ಇಬ್ಬರೂ ಪೈಪೋಟಿ ನಡೆಸಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವ ಚಾಳಿ ಅವರದು. ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿ ಕೇರಿಯವರ ಸುಖ ದುಃಖ ವಿಚಾರಿಸಿ ನೆರವಾಗುವ ಸ್ವಭಾವವಿದ್ದುದರಿಂದ, ಜನತೆಗೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ. ರೋಗಿ ಬಯಸಿದ್ದೂ ಹಾಲೂ ಅನ್ನ ವೈದ್ಯ ಇಟ್ಟ ಪಥ್ಯಾನೂ ಹಾಲು ಅನ್ನ ಅಂದ ಹಾಗೆ ಪುಡಾರಿಗಳು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಬೇಡಲು ಹೋದಾಗ, ಜನರೂ ನಗುನಗುತ ಸಹಕರಿಸಿದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಪುಡಾರಿಗಳಿಗೂ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಕುಣೀತಾ ಕುಣೀತಾ ಮನೆಮನೆಗೂ ಹೋಗಿ ನಿಧಿ ಶೇಖರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಪುಡಾರಿ ನಂಬ್ರ ಒಂದು, ಸೋಮನಾರ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರ ದುಡಿದ. ದಿನಕ್ಕೆ ಏನಿಲ್ಲ ಅಂದರೂ ೩೦-೪೦ ಮೈಲಿ ದೂರ ನಡೆದಿದ್ದ. ಎರಡು ಜತೆ ಚಪ್ಪಲಿಗಳು ಒಂದೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಸಮೆದುಹೋಗಿತ್ತು. ವಾರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಶೇಖರಣಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನನ್ನ ಬಾಬತ್ತು ಶೇಖರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಮೂರು ಚೆನ್ನದ ಉಂಗುರಗಳನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ರಸೀತಿ ಪಡೆದ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ವಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, “ಪುಡಾರಿ ನಂಬ್ರ ಎರಡು ಎಷ್ಟು ಹಣ ವಸೂಲ್ಪಾಡಿದ್ದಾನೆ” ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಗಾಲ್ಫಿ

ಉಂಗುರಗರನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಬಂತು. ಪುಢಾರಿ ನಂಬ್ರ ಒಂದು, ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾದ. ಇಷ್ಟು ದುಡಿದರೂ ಪುಢಾರಿ ನಂಬ್ರ ಎರಡೇ ನನಗಿಂತ ಮುಂದಾದನಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಸಚಿವರು ಅವನಿಗೆ ಮೊದಲ ಬಟ್ಟಲ ಚಹಾ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರಲ್ಲ ಎಂದು ತುಂಬಾ ದುಃಖ ಪಡುತ್ತಾ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ. ತುಂಬಾ ದಣವಾಗಿತ್ತು. ಕಾಲು ಸೋತು ಹೋಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲೇ ಈಚಲ ಮರ ಮೊಂದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದರಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಬೆಂಚೊಂದಿತ್ತು. ಆ ಬೆಂಚಿನಮೇಲೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೋಗೋಕ್ಕೋಣ ಅಂತ ಕೂತುಕೊಂಡ. ಸ್ವಲ್ಪ ರೋಂಪು ಬಂದ ಹಾಗಾಯಿತು.

ಅರೆ ! ಯಕ್ಷನೊಬ್ಬ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ “ಅಯ್ಯಾ ! ನಂಬ್ರ ಒಂದು ! ನಿನ್ನ ದೇಶಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿದೆ. ನಿನ್ನ ದುಡಿಮೆಯ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಗ್ಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೊಂದು ವರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಏನು ಬೇಕೋ ಕೇಳು” ಅಂದ.

ಪುಢಾರಿ ನಂಬ್ರ ಒಂದು ಸುಸ್ತಾಗಿದ್ದ. ಬಾಯಾರುತ್ತಿದ್ದ. ತುಂಬಾ ಚಿನ್ನ ವನ್ನೂ ಶೇಖರಿಸಬೇಕು, ನಿಧಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಆಸೆಯಿತ್ತು. ಅದರೂ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪುಢಾರಿ ನಂಬ್ರ ಎರಡರ ಮುಂದಿರುವಿಕೆಯು ಮುಚ್ಚಿ ಹೊದಿಸಿತ್ತು. ಜೈಪೋಟಿಯ ಸೋಲೇ ಮಂಕು ಕವಿಸಿತ್ತು.

“ಯಕ್ಷರಾಜ ! ನನಗೇನೋ ವರ ಕೊಡ್ತೆ. ನಂಗೆ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಪುಢಾರಿ ನಂಬ್ರ ಎರಡನೆಯವನಿಗೂ, ಅವನ ಕೆಲಸ ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಅವನಿಗೂ ವರ ಕೊಡ್ತೀಯಾ” ಎಂದು ಹುಷಾರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ.

“ಹೌದು ! ನಿನಗಿಂತಲೂ ಅವನು ಹೆಚ್ಚು ದುಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ವರದ ಎರಡರಷ್ಟು ಅವನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದ ಯಕ್ಷ ಮಹಾರಾಜ.

ಪುಢಾರಿ ನಂಬ್ರ ಒಂದಕ್ಕೆ ತಾನು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಓದಿದ ನೀತಿಚಿಂತಾಮಣಿಯ ನೆನಪಾಯ್ತು. ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಬಂತು ಈ ತನಕ ಇದನ್ನು ಓದಿದ ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ ಊಹಿಸಿದಂತೆ ಕೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು.

“ಅಯ್ಯಾ ! ಯಕ್ಷರಾಜ ! ನೀನು ಕೊಡುವ ವರಕ್ಕಾಗಿ ತುಂಬಾ ಆಭಾರಿ ನಾನು. ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಬೇಡ. ಈಗ ನಡೆದೂ ದುಡಿದೂ ಅರ್ಧ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರಲಿ” ಎಂದು ವರವನ್ನು ಕೇಳಿದ.

—ಬಚ್ಚ



SINO ಸೈಟೇಸ್

ಭಾರತ್ ಲಾಲ್‌ಜೀ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಸಂಸಾರ ವಂದಿಗರು. ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ, ಆಳುಕಾಳು, ದನಕರು.....ಬಹು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಹಾರ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರದು. ಪತ್ನಿ ಇರುವವರೆಗೂ ಲಾಲ್‌ಜೀಯವರಿಗೆ ಶುಚಿರುಚಿಯಾದ ಅಡಿಗೆ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪತ್ನಿ ತೀರಿದ ನಂತರ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಅಡಿಗೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ರುಚಿಸದೆ ಸ್ವಯಂಪಾಕ ಆರಂಭವಾಯಿತು.

ಲಾಲ್‌ಜೀ ಊರಿಗೇ ಬೇಕಾದವರು. ಎಲ್ಲರ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲೂ ತಲೆಹಾಕಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೇಕಾದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು, ಬೇಡವಾದವರು ಬಿಡುವರು ಮಕ್ಕಳಂತಹ ಮನಸ್ಸು. ಶುದ್ಧವಾದ ನಡೆನುಡಿ, ಜಿಂಕೆಯಂತೆ ನಡಿಗೆ, ಮದುವೆ ಗಂಡಿನಂತೆ ಉಡಿಗೆ, ಮಿಂಚಿನಂತೆ ನಗೆ. ಊರಿನವರೆಲ್ಲಾ ಅವರನ್ನು ಕಂಡರೆ “ಆರೋಗ್ಯ ಅಂದರೆ ಹಾಗಿರಬೇಕಯ್ಯ” ಅನ್ನುವರು.

ಒಮ್ಮೆ ಲಾಲ್‌ಜೀ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಊರಿನವರೆಲ್ಲಾ ಹಾರ ಹಾಕಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟರು. ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ ಲಾಲ್‌ಜೀಗೆ ಕ್ರೂರಾಹಾರದ ವಾತಾವರಣ ಒಗ್ಗುವುದೇ? ದೇವರ ಕೃಪೆಯಿಂದಲೋ ಏನೋ ಊಟ ತಿಂಡಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಯಿತು. ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಯರ್ ಲಾಲ್‌ಜೀಯವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ. ಅಡಿಗೆಮನೆಯನ್ನೂ ಹೊಕ್ಕ. ತನ್ನ ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯದಿಂದ ಲಾಲ್‌ಜೀಯನ್ನು ಮರಳು ಮಾಡಿದ. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬಹು ಬಲವಾಯಿತು. ಲಾಲ್‌ಜೀ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

ನಾಯರ್ ಅಡಿಗೆ ಸವಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಲಾಲ್‌ಜೀಗೆ ಸ್ವಯಂಪಾಕದ ಅಭ್ಯಾಸ ಹೋಯಿತು. ಪರರ ಪಾಕ ರುಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಡಿಗೆಯವರು ಎಷ್ಟೇ ರುಚಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೂ ಲಾಲ್‌ಜೀ ಒತ್ತರಿಸಿಬಿಡುವರು. ಭೋಜನಪ್ರಿಯರಾದ ಲಾಲ್‌ಜೀ ನಾಯರನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಕರೆಸೇಬಿಟ್ಟರು.

ನಾಯರ್ ಅವರ ಖಾಸಾ ಶಿಷ್ಯನಾದ. ಅವರ ಜಿಹ್ವಾ ಚಾಪಲ್ಯವನ್ನರಿತು ರುಚಿರುಚಿಯಾದ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿದ. ಚೀನಾ ಹುಲ್ಲಿನ (China Grass) ಲ್ಲಿ ಹಲ್ವ ಮಾಡುವುದು ಅವನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಲಾಲ್‌ಜೀಗೆ ಅದನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅಷ್ಟು

ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಾಲಿಗೆಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ರುಚಿ ಏರುತ್ತಿತ್ತು. ರಷ್ಯಾ ರವೆಯನ್ನು ಸೂಯಜ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಿ ಹಂಗೆರಿ ಹಸಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಕ್ರಿಮ್ಲಿನ್ ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಸೊಪ್ಪು, ಕೇರಳದ ಕೆಂಪು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ತುರಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಕಿ ಸೊಗಸಾಗಿ ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಘಂ ಅನ್ನಿಸಿ ಲಾಲ್‌ಜಿಯನ್ನು ಮರಳುಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ.

ಆದರೆ ಈ ಖಾರ, ಸಂಬಾರ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೊಂತ ತಡೆದೀತು. ಉಷ್ಣವಾಯಿತೋ, ತೀತವಾಯಿತೋ ಗುಂಡುಕಲ್ಲಿನ ಹಾಗಿದ್ದ ಲಾಲ್‌ಜೀಗೆ ನೆಗಡಿ ವಕ್ಕರಿಸಿತು. ಧ್ವನಿ ಭಾರವಾಯಿತು. ನೂರಾರು ಕರವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಹಾಕಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಜನ ಅಯ್ಯೋ ಅಂದರು. ಗಾಣದ ಎತ್ತುಗಳು ಅಯ್ಯೋ ಅಂದರೆ ನೆತ್ತಿ ತಂಪಾಗುತ್ತೈ? ನೆಗಡಿ ಹೋಗುತ್ತೈ?

ಲಾಲ್‌ಜೀಗೆ ವಿಪರೀತ ನೆಗಡಿಯಿಂದ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಎಡಗಿವಿಯ ಕಡೆ ನೋವು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆದರೆ ನಾಯರ್ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಅಡಿಗೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿದ. ಚೈನಾ ಹಲ್ವವನ್ನೇ ತಿನ್ನಿಸಿದ. ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅವನನ್ನು ಬಡಿದು ಬಿಡೋಣವೇ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ರೋಷ. ಆದರೆ ಲಾಲ್‌ಜೀ ಕೋಪಗೊಂಡಾರು ಎಂಬ ಭೀತಿ.

ಒಮ್ಮೆ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದ ಸ್ವತಂತ್ರ ವೈದ್ಯ ಕಲಿತ ನೇಟಿವ್ ಡಾಕ್ಟರೊಬ್ಬರು ಬಂದರು. ಅವರು ಲಾಲ್‌ಜೀಯ ಬಾಲ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಕಾಯಿಲೆ ಅಂತ ತಿಳಿದೊಡನೆ ಲಾಲ್‌ಜೀಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ನಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯೂ ಆಯಿತು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಅಥವಾ ವರ್ಜೀನಿಯಾ ಹೋಗೇಸೊಪ್ಪಿನಿಂದ ತಯಾರಾದ ನೆಶ್ಯವೇ ಈ ನೆಗಡಿಗೆ ಸಂಜೀವಿನಿಯೆಂದೂ, ನಾಯರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಅಡಿಗೆಮನೆ ಬಿಟ್ಟೋಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಲಾಲ್‌ಜೀ ತುಸು ಮೊಂಡು. ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಪರದೇಶಿ ನೆಶ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದರು. ನೆಗಡಿಯಾದರೂ ಸಹಿಸೇನು, ಪರದೇಶಿ ಮಾಲಿಗೆ ದಾಸನಾಗುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದರು. ನಾಯರ್ ಅವರನ್ನು ಮಂಕು ಬಡಿಸಿದ್ದ. ನಾಯರ್ ತನ್ನ ಅಡಿಗೆಯೇ ಪಥ್ಯವೆಂದು ವಾದಿಸಿದ. ಊರಿನ ಕೆಂಪು ಶಾಲಿನ ವೈದ್ಯರೂ ನಾಯರ್ ವಾದಕ್ಕೆ ಹಿಮ್ಮೇಳ ಹಾಡಿದರು.

ನೆಗಡಿ ತೀವ್ರವಾಯಿತು. ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಸುರಿಯುವುದು ಹೆಚ್ಚಿತು. ತಲೆ ನೋವು ಸಿಡಿಲವಾಯಿತು. ಲಾಲ್‌ಜೀ ಆರೋಗ್ಯ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದೊಡನೆ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎನ್ನಲು ಶುರುಮಾಡಿದರು. ಊರಿನವ ರೆಲ್ಲಾ ನಾಯರನ್ನು ಬೈಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ನಾಯರ್ ಮಾತ್ರ

ಲಾಲ್‌ಜೀಗೆ ಕುಣಿಸೇ ಪಳ್ಳಿ, ದಂಟಿನ ಸೊಪ್ಪಿನ ಪಲ್ಯ, ತಣ್ಣೀರನ್ನೇ ಊಟಕ್ಕೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಲಾಲ್‌ಜೀಗೆ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನ ಹುಟ್ಟಿತು. ಎಲಾ ಇವನ! ನೆಗಡಿ ಯಲ್ಲಿ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಶೀತದ ಅಡಿಗೇನೇ ಮಾಡ್ತಾನಲ್ಲ ಇವನ್ನು ಜನ ಹೇಳೋದೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಜವೇ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿದರೂ, ನಾಯರ್ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಾಸ ಅವರ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹಿಡಿದಿತ್ತು. ಆದರೂ ನೋಡೋಣ ಅಂತ ಅವರೇ ಸ್ವಯಂ ಪಾಕಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರು.

ನೆಗಡಿ, ತಲೆನೋವು ಕೊಂಚವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ವಿದೇಶಿ ವೈದ್ಯರುಗಳು ಬಂದರು. ಲಾಲ್‌ಜಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಕ್ಷಕಿರಣ ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಹ ಮಾಡಿ ಲಾಲ್‌ಜೀಗೆ ಬಂದಿರುವ ನೆಗಡಿ ಕಾರಣ Sino-ಸೈಟಿಸ್ ಎಂದೂ ಅದರಿಂದ ಬಂದಿರುವ ತಲೆನೋವು ಜೈನಾ ಕುಲ್ಲಿನ ಹಲ್ವ ತಿಂದಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವೆಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಅವರೂ ಸಹಾ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದ ನೇಟಿವ್ ಡಾಕ್ಟರು ಹೇಳಿದಂತೆ ವಿದೇಶಿ ನೆಶ್ಯ ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಇತ್ತರು. ಲಾಲ್‌ಜೀ ಒಪ್ಪಿದರು. ನೆಶ್ಯ ಏರಿಸಿದರು.

ಎರಡು ಸೀನು ಸೀನಿದರು—ಶತಾಯಸ್ಸು ಎಂದು ಶಕುನ ನುಡಿಯಿತು. ಬಂದಿದ್ದ ಬೇನೆ ಬರತರಘ್ ಆಯಿತು.

—ವಿನಾಯಕರಾಜ



ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ಚಿನ್ನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಕ್ಕುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು
ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡೀಪ್ಪಾ ಅಂದರೆ ಕೊಡ್ತಾರೇನೋ?

ಅ. ಕ. ವಿ. ಪ್ರೇ. ಪ.

ಮುಳೆಯ ಗಡಬಿಡಿ ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ನಿಂತು, ಆಶ್ವಯುಜ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ಕಾವಳದಲ್ಲಿ ನಸು ಛಳೆಯ ಮೂಡಗಾಳಿ ಅರೆಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಬೀಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಕು ವಿದ್ಯುದ್ವೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿ ಜೋಲುಮೀಸೆ ಯನ್ನು ನೇವರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದುರಿದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ.

‘ ನಂದು ಮುಗಿತಲೇ, ಏನು ಸಿಗ್ಗತೋ ಅದ್ರೀಲಿ ಹಾಕು! ಏನು ನನ್ನ ದರಿದ್ರ ಮುಸಡೀ ನೋಡ್ತಾ ಸುಮ್ಮದೀ ’ ಎಂದ.

‘ ಛಾನ್ಸ್ ಇನ್ನೂ ಐತಲೇ ಶೇಖ್ರೀ, ಬದ್ವಿದ್ರೆ.... ’

‘ ಥೂ, ಇಂಥಾ ದರಿದ್ರ ಬಾಳೇವು ಯಾಕೆ ಬಾಳ್ವುಕು! ’

‘ ತಂತೀ ಕಂಬ ಹತ್ತು! ’ ಎಂದೆ ನಾನು.

‘ ನಿನ್ನೇಳದೈತೆ ಸೊಲ್ವು ’

‘ ಕೇಳಲೂ ಬೇಡ, ಹೇಳದೂ ಇಲ್ಲ ’ ಎಂದೆ ನಾನು.

ಶೇಖರಿ ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಒದೆ ತಿಂದ ವಿನೀತ ಶ್ವಾನದಂತೆ ಬಂದ. ನಾಲ್ಕಾರು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಆಗ ನಮ್ಮದಿರಿದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡುಗೋಲು, ಚಾಕು, ಜರಡಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದ ಲತಾಂಗಿಯೊಬ್ಬಳು ಜಾರು ಸೆರಗನ್ನು ಹೆಗಲಮೇಲೇರಿಸಿ ರಸ್ತೆಗಿಳಿದಳು. ಶೇಖರಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ಮುಲುಕಿದ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ನೋಡಿದ ಆ ಚಂದ್ರಮುಖಿ ಮನವನ್ನೇ ಕೈಸೂರೆಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಸತ್ವವುಳ್ಳ ಮಂದಹಾಸ ಬೀರಿ ಮುಂದೆ ನಡೆದಳು. ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಶೇಖರಿ ಮೂರ್ಛೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ. ಒಂದೆರಡು ತೆಸರಾಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಕತ್ತು ಹಿಡಿದು ಮೇಲಕ್ಕೇತ್ತಿದೆ.

‘ ಬಾ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯೋಣ ’ ಎಂದು ಅವನೊಡನೆ ಸಿನ್ ಸಿನ್ಯಾಟೆ ಸರ್ಕಲಿಗೆ ಹೊರಟೆ.

*

*

*

*

*

ಸರ್ಕಲ್ ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟಿನ ಮೂರನೆ ಮಹಡಿಗಿ ಹತ್ತಿ ಹೋದೆವು. ಮಬ್ಬು ಗತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ತಥಾಗತ ಸಿಗರೇಟೆಳೆಯುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದ.

‘ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದೆ ತಥಾಗತ ’ ಎಂದೆ ನಾನು.

‘ ಬೆಣ್ಣೆ ರೇಟು ಏನು? ’

‘ ಸಂತೆ ನಾಳೆ ತಥಾಗತ. ಇವೊತ್ತೇ ರೇಟು ಹೇಳುವುದು ಹೇಗೆ? ’

‘ ಭಿಕ್ಕೂ, ಆ ಕಕವ ಯಾರು ಶೇಖರಿ ಅಲ್ಲವೇ? ’

‘ ಅವನೇ? ಶೇಖ್ರೀ, ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆ ಮಗ ’ ಎಂದೆ.

‘ ಸರಿ ಇದೇನು ಭಿಕ್ಕು. ಅಪ್ಪ, ಮಗ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ದಿನ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ? ’

‘ ಅವರವ್ವ ಏನೆಂದ? ’

‘ ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೋ ಎಂದು ಹೇಳು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬಂದಿದ್ದ. ’

‘ ನಾನು ಶೇಖರಿಗೆ ಕಂಬ ಹತ್ತಿ ತಂತಿ ಹಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅವನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಏನೋ ‘ ಸೊಲ್ವ ಕೇಳದೈತಂತೆ ’ ಎಂದ. ತಥಾಗತ ಜೀವ ಬೇಡವಾದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲೆ ಕೇಳದು ಹೇಳದು. ನನಗಂತೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದೆ ’

* * * * *

‘ ಶೇಖ್ರೀ, ಅವಳು ಯಾರು? ’ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಶೇಖರಿ ತಂದ್ರಾವಸ್ಥೆ ಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ತಥಾಗತ, ಇನ್ನೊಂದು ದಂ ಹೊಗೆಯೆಳೆದು ಹೇಳಿದ.

‘ ಅವಳೇ, ಕೇಳು ಭಿಕ್ಕೂ. To my mind one of the best in these Parts. ಏನು ಮೈಬಣ್ಣ! ’

‘ ಎಂತಹ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಎಂತಹ ಮೆಲ್ಲಗೆ!! ’ ಎಂದೆ ನಾನು.

‘ Very nice Geography!!! ’ ಎಂದ ತಥಾಗತ.

‘ ಉಡುಗೆ ತೊಡಿಗೆ! ಶಹಭಾಸ್! ಹಾಗಿರಬೇಕು ತಥಾಗತ. ಆಧುನಿಕ ಸ್ತ್ರೀಯರ ತಪ್ಪುನೆಪ್ಪುಗಳೇನೇ ಇರಲಿ, ಆ ಸೀರೆ ಆ ರವುಕೆ, ಆ ಬಳೆ, ಆ ಜುಂಕೆ, ಆ ಜಡೆಗಳು ತಥಾಗತ It is the limit, ಹಿಂದಿನಕಾಲದ ಅಜ್ಜಿಯರ ಹರೆಯದ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೂ ಈ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲಿಗೆ? ಇವರು, definitely beat them hollow. In the first round! ’

‘ ನಾನು ಅರಿಯದ ವಿಷಯವಲ್ಲ ಭಿಕ್ಕೂ. Once upon a time, ಅವಳನ್ನು ನೋಡಲಬಾರಿ ನೋಡಿದಾದ ಮೂರುಗಂಟಿ ಮಂಕು ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ’

‘ ಆಗಲೇ ಹಾಗಿದ್ದವಳು ಇಷ್ಟು ದಿನ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು ತಥಾಗತ ? ’

“ ‘ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡ ವರದಿಗಾರರು ಏಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ದೇಶವು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು, ಆಗಲ್ಲ. ವರದಿಗಾರರನ್ನು ಕಂದರಿಸಿ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಸಂದರ್ಶನ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಪ್ಪು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪತ್ರಿಕಾವರದಿಗಾರರಿಂದ ಕಾಣಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭವೊಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಬಾಕೀದಾರರು ಅಲ್ಲ ಬಾಕ್ಸಿದಾರರು....’ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ವರ್ತಮಾನ ಪ್ರಸಾರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೌನ್ಸರ್ ಅಥವಾ ಎಡಿಟರ್ ಆಗಿದ್ದಳೆಂದು ಒಂದು ಸುದ್ದಿ. ಹಾಗಲ್ಲ, ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುಳ್ಳು: ಹೋಂಸೈನ್ಸ್ ಸ್ಕೂಲೊಂದರ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದುದು ಖಚಿತ ಎಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು ವದಂತಿ....”

‘ ಧನ್ಯ ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿ! ನಿನ್ನ ಸುಪುತ್ರಿಯೊಬ್ಬಳು ಇಂತಹ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವಳಲ್ಲಾ ! ’ ಎಂದೆ.

“ ಚಂದ್ರಮುಖಿ ಪ್ರಿಯನೆಂಬ ಕವಿಗೆ ಕಾವ್ಯವಸ್ತುವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಳೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಹೀಗೇ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಯೌವನ ಬಿರುಬಿಸಿಲಿನ ಹಗಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ಜಿಟಿಜಿಟಿ ಮಳೆ, ಭಳಿಗಾಳಿಗಳ ಹಗಲಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದರೂ ಆಗ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೊಂದು ಬಗೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರೇಮದ ಕೋಲ್ಮಿಂಚು ಎರಗಿತೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಖತಂ ಅದು ಅವಳಿಗೆ ಎರಗಿತೆಂದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ವದಂತಿ. ಅಂತಹ ಜೆಲುವೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಏಕೆ ಮದುವೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ರಹಸ್ಯವೇನು. ಮಾನಸಿಕವೇ? ದೈಹಿಕ ಉನವೇ? ತಿರುಚುನಾಲಿಗೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಗ್ರಾಸ ಸಿಕ್ಕಿತು.

ಹಾಗೆ ಹಬ್ಬಿದ ವದಂತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದುದು: ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಬ್ಬ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ವಿಜ್ಞಾನಿಗೂ ಇವಳಿಗೂ ಪ್ರೇಮ ಬೆಳೆಯಿತಂತೆ, ಅದು ಸುಳ್ಳೇ ಸುಳ್ಳು. ಇವಳಲ್ಲ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು: ಅವಳಿಗೂ ಅವನಿಗೂ ಪ್ರೇಮ ಬೆಳೆಯಿತಂತೆ. ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಆ ಸೌತ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಪ್ರಣಯದ ಬಿಸಿ ಆರಿತು. ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಅವಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಅವನು ಮಾತನಾಡಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಇವಳು ವಿಷ ಕುಡಿದಳು ! ’

‘ ಏಕೆ ? ’

‘ ಅವಳ ಹೃದಯ ಚೂರು ಚೂರಾಯಿತು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಎಂದರೆ ಆ ಸಹಸ್ರ ಹೃದಯದ ತುಕಡಗಳಿಗೆ ಶಾಂತಿಯಿರಲಿ.’

‘ ಅವಳಿನ್ನೂ ಬದುಕಿರುವಳಲ್ಲ ? ’

‘ ಥಿಯರಿಗೆ ಇರುವ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟಕ ಅದೊಂದೇ. ಅವಳನ್ನೂ ಇದ್ದಾಳೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವಳು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿರಲೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಇವಳೇ ಅವನಿಗೆ ಕೈಕೊಟ್ಟಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.’

‘ ನಿಜ ಯಾವುದು?’

‘ Frankly, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವಳ ರೂಪರಾಶಿ ಹಲವಾರು ಹೃದಯಗಳಿಗೆ ವಿಷಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬಲ್ಲಷ್ಟು ಪ್ರಬಲವಾಗಿತ್ತು. ಅವಳ ಹೃದಯ ಪಾಷಾಣ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಖಡ್ಗಧಾರೆಗೆ ಲೇಪಿಸಿದ ಮಧು ಎಂದವಳನ್ನು ಚಂದ್ರಮುಖೀ ಸ್ತ್ರೀಯ ಒಂದೆಡೆ ನಿಂದಿಸಿದ್ದಾನೆ.’

“ of all the wonders in this world, ಶೇಖರಿಗೂ ಅವಳಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ? ಇವನೇಕೆ ಅವಳಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತನಾದ? ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಅಖಿಲಭಾರತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಈ ಯುವಕ ರೈತನಿಗೂ ಈ ಚಂದ್ರಮುಖಿಯ ರೂಪಖಡ್ಗಕ್ಕೂ ಮೋಹ ಬಲೆ ಹೇಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿತು?”

“ ಇಲ್ಲ!” ಎಂದ ತಥಾಗತ.

“ ಏನು?”

“ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಿನ್ನ ಯುವಕರೈತ ಎಂದೂ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರದ ಗುಂಡಿ ಆಗಿಯಿಲ್ಲ.”

“ ಬೇಡ ತಥಾಗತ.”

“ ಇದೆಲ್ಲಾ ಆರಂಭವಾದುದು ಕಂತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ”

“ ಪ್ರೇಮವೆಂದು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಹಣೆಬರಹವೇ ಇಷ್ಟು ಎನ್ನು”

“ ಶೇಖರಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಡುಗ. ಚಂದ್ರಮುಖಿಯ ತಂದೆಯ ಸ್ನೇಹಿತನ ಮಗ. ಹಳೇ ಪೇಟೆಯ ಈ ಕರು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎರಡಲ್ಲ, ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಹಾಗಾಗಲಿಲ್ಲ ಶೇಖರಿಯ ತಂದೆ ಲಾರಿ ಆಫೀಸೊಂದರಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜರು. ಚಂದ್ರಮುಖಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಓದಲು ಹೋದಾಗ ಅವಳ ಲಗ್ಗೆಜನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಪಾಸ್ವಲಿಗೆ ರವಾನಿಸಿದ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಯೂ ಹೋಗಿದ್ದ. ಚಂದ್ರಮುಖಿಗೆ ತಾನು ಲಾರಿ ಓನರ್ ಮಗ ಎಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದ. ■ ಸುಳ್ಳು ಕೇಳಿ ನಿಜವೆಂದು ನಂಬಿದ ಚಂದ್ರಮುಖಿ ನಕ್ಕಾಗ ಶೇಖರಿ ಅದರ ಬಲದಿಂದ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಆಶಾಸೌಧಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ.

ಚಂದ್ರಮುಖಿ ಮದುವೆಯಾಗದೆ ಉಳಿದದ್ದು ತನ್ನ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಎಂದವನು ಆತ್ಮದ್ರೋಹವೆಸಗಿಕೊಂಡ. ಭಾರತದ ಒಬ್ಬ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಎಂದೆನಲ್ಲ ಅವನನ್ನು ಒಂದು ದಿನ ಬೆದರಿಸಿದ. ಚಂದ್ರಮುಖಿಯ ಪ್ರಣಯ ಪ್ರಸಂಗ ಭಗ್ನವಾಗಲು ಶೇಖರಿಯ ಬೆದರಿಕೆಯೇ ನಿಜವಾದ ಕಾರಣ.

ರೂಪ ರಾಶಿಯನ್ನೊಂದನ್ನೇ ಅಲ್ಲ, ದುಡಿದ ಸಂಬಳವನ್ನು ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಪೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಚಂದ್ರಮುಖಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನೆದುರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ 'ಕ್ಯಾ' ನೋಡಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಭವ್ಯ ಭಾರತದ ನಾಳಿನ ನಾಯಕರು, ಕೈ ಕೈ ಹಿಸುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ತೆಪರು ತೆಪರಾಗಿ ಆಡುತ್ತಾ ನಿಂತಿರುವ ವಿಷಯ ಅವಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು.

ಇತ್ತ ಶೇಖರಿಯ ಭಾವಿ ಮಾವಗಳೂ ಸಹಾ, ಪತ್ರಿಪ್ಪನವರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಹಿಂಡು ಹಿಂಡಾಗಿ ಸೇರಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಪತ್ರಿಪ್ಪನವರು ಮಗನಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತರಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಈ ನಡುವೆ ಅನೇಕರು ಚಂದ್ರಮುಖಿ ಮತ್ತು ಶೇಖರಿಯರಿಬ್ಬರ ಶೃಂಗಸಭೆಗೆ ಯತ್ನಿಸಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರು. ಶೇಖರಿ ಮೂರ್ಖನಂತೆ ತನಗೂ ಚಂದ್ರಮುಖಿಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತಾನದನ್ನು ಬಯಸಿಲ್ಲ ಎಂದುಬಿಟ್ಟ.

ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಚಂದ್ರಮುಖಿಯ ತಂದೆಗೆ ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು. ಹೋಂ ಸೈನ್ಸ್ ಸ್ಕೂಲಿನ ದುರವಸ್ಥೆಯೋ, ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಅನೌನ್ಸಮೆಂಟು ಗಳೋ, ಅಂತು ಏಕೋ ಏನೋ ತಮ್ಮ ಮಗಳಮೇಲೆ ಅವರು ತುಂಬಾ ರೇಗಿ, ಇಂಥವನನ್ನು ನೀನು ಮದುವೆಯಾಗಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಒತ್ತಾಯ ತಂದರು. ಚಂದ್ರಮುಖಿ ಪರಾಜಿತಳಾದಳು.

ಭಿಕ್ಕಾ (ತಥಾಗತನು ಮುಂದುವರಿದು ಹೇಳಿದುದೇನೆಂದರೆ) ನಾನು ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಕವೆಯ ಚಿತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಆ ಆಕೃತಿ ಕವೆಯನ್ನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿ ಎಂಬ ಪತ್ತೆ ಸ್ವತಃ ನನಗೂ ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ 'ಕವೆ' ಎಂದು ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದುಬಿಟ್ಟೆ. ಅದರ ಮುಖ ಭಾವವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ಅದರ ಮಹತ್ವ ಅರ್ಥವಾದೀತು.

ಅಂತಹ ಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಯುವಕರು ತನ್ನಿರು ನಿಂತುದನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಚಂದ್ರಮುಖಿ ನೋಡಿದಳು. ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೇನು ಮಾಡ ಬೇಕು? ಎಂಬ ಸಮಸ್ಯೆ ಅವಳನ್ನು ಕಾಡಿಸಿತು. ಇವರಲ್ಲೊಬ್ಬ ಸತ್ವಶಾಲಿ ಇದ್ದಾನು ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಅವಳಿಗೆ. ಅವಳು ಬಂದು ಈ ತಳಮಳವನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಈ ದಿನ ಸಂಜೆ ಐದೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಅವಳು, ನನ್ನ ಸಲಹೆಯಂತೆ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಣ್ಣ ಕಣ್ಣಿನ ಗೋಧಿ ಹಿಟ್ಟಿನ ಜರಡಿಯೊಂದನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದಳು. ಅದರಲ್ಲಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತರಾದವರನ್ನು ಹಾಕಿ ಜರಡಿ ಹಿಡಿದಳು. ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ, ಈ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೆಳಗುಡುರಿದರು. ಅವಳು ಬಂದು 'ನನ್ನ ಜ್ಞಾನ ಚಕ್ಷು ತೆರೆಯಿತು' ಎಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಿದಳು.

ಶೇಖರಿ....."

ನಾನು ಅವನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದೆ.

"ಹೌದು ಮೊದಲು ಜರಡಿಯಡಿಗಿ ಬಿದ್ದವನು ನಾನೇ" ಎಂದ ಶೇಖರಿ.

"ಹಾಗಾದರೆ ತಥಾಗತ, ಮುಂದೆ ಶೇಖರಿಯ ಭವಿತವ್ಯವೇನು?" ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ.

ತಥಾಗತನು ಹೊಸದೊಂದು ಸಿಗರೇಟನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿ ಹೇಳಿದ:

"ಕರ್ತವ್ಯ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಚಂದ್ರಮುಖಿಯ ಜರಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಆ ಕ. ವಿ. ಪ್ರೇ. ಪದ ಶರನ್ನಿರ್ಗಮನೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಹಾಕೋಣ. ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿಗೆ ಕಳುಹಿಸೋಣ. ಮತ್ತು ಶೇಖರಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಮದ ಗುಲಾಮರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭಾರತದ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡೋಣ. ಶೇಖರಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಪೀಕಿಂಗ್-ಮಾರ್ ಸಿಂಗ್ ಬಹದೂರ್ ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸೋಣ"

—ಆ. ರಾ. ಸೇ.

ಸರಸ ದಾಂಪತ್ಯ

ಗಂಡ : ಬಿಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಿ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ
"ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ"

ಹೆಂಡತಿ : ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು ; ಉರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು
ತನ್ನಿ ಹಾಸಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಹಗ್ಗ.

—“ಅಷ್ಟಾವಕ್ರ”.

* * * *

ಕೊರವೇಶ್ವರ ವಚನಗಳು

— ಚೀಣೀ ದಾಳಿ —

ಆಲಸ್ಯ ಬೇಡ; ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಬೇಡ; ಯಾರ ಹಂಗೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಹಮ್ಮು ಬೇಡ; ಲೋಲೋದ್ಧಾರಕರೆಂಬ ಅಹಂಕಾರ ಬೇಡ; ನಮಗೆ ಶತ್ರುಗಳೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಮೊಳ್ಳು ಭರವಸೆ ಬೇಡ; ನಾವು ನಡೆದದ್ದೇ ದಾರಿಯೆಂಬ ಭಲ ಬೇಡ ತುಂಡು ಸೂಜಿ, ಮುಂಡು ಕಸಬರಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒಳ ಜಗಳ ಬೇಡ; ಇದೇ ದೇಶವ ನುಳಿಸುವ ಪರಿ; ದೇಶಮಾತೆಯನೊಲಿಸುವ ಪರಿ ಎಂಬ ಪಾಠವ ಕಲಿಸಬಂದ ಚೀಣೀ ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ನಮೋ ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಪಂಚಶೀಲದ ಪುಂಗಿಯೊದಿ ಉದಿ ಸಹಬಾಳ್ವೆಯ ಸಿಹಿನುಡಿಗಳ ಪಲುಕಿ ಪಲುಕಿ ಈಗ ಪಂಚ ಚೀಲಗಳ ಕೇಳಲು ನೆರೆವಾದಿರಯ್ಯ; ನಿಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ದೊಂಬರಾಟಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಮನ್ನಣೆಯಿತ್ತು, ಜಗವೆಲ್ಲ ಮನ್ನಣೆಯಾಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ವೃಥಾವಾಯಿತಲ್ಲ, ನಿಮಗಿತ್ತ ಮನ್ನಣೆಯೇ ಎನುಗೆ ಮಸೆದಲಗಾಗಿ ತಾಗಿತ್ತಲ್ಲ ಎಂದು ನರೆತ ತಲೆಗಳಿರಡು ಕಳವಳಗೊಂಬುದ ಕಂಡ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ನಾವೊಂದ ನೆನೆದರೆ ದೈವ ತಾನೊಂದು ನೆನೆದಂತಿದೆ. ತಿಬೇಟನು ನೀವೇ ಕೊಳ್ಳಿರಯ್ಯ ಎಂದು ಹಸುವ ಹೊಡೆದು ಹಾದಿಯಲಿ ಹೋಹ ಮಾರಿಗೆ ದಾನವಿತ್ತಂತೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿವಯ್ಯ ತುಳಸೀ ದಳ ಎಸೆದು ಕೈ ಮುಗಿದು ನಾವು ಭದ್ರವೆಂದು ಹಾಯಾಗಿ ಕುಳಿತೆವಯ್ಯ, ಅದರೆ ಆ ಮಾರಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೂ ನುಗ್ಗಿತಯ್ಯ; ಮಾರಿ ಗೀರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊಡೆದೋಡಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಕೈ ಮುಗಿದು ನೈವೇದ್ಯ ನೀಡಬಾರದಯ್ಯ ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ನೆಹರೂ ಮುಂದೆ ಮಾಯೆ ಮೆನನೆಂಬ ಅಭಿಮಾನವಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ನೋಡ; ಮೆನನಿನ ಮುಂದೆ ಮಾಯೆ left side ನಲಿದ್ದರೆ wrong ಇಲ್ಲವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಯಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ನೋಡ; ಪಂಚಶೀಲ ಸಹ ಅಸ್ತಿತ್ವವೆಂಬ ಮಾತಿನ ಮೋಡಿಗೆ ಸಿಲುಕಿದವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರದ ಮಾತು ಹಿತ ನುಡಿಗಳೆಲ್ಲ ಮುದಿಯರ ಮರುಳಾಗಿ ಕಂಡಿತಯ್ಯ; ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡಮೇಲೆ ಮಾಯೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಮರುಳೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಪ್ಪು ಕನ್ನಡಕದ ಚೂಟಿ ಮುದುಕನ ಕಂಡ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಸ್ವಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕರ್ತವ್ಯವನು ಮರೆಸಿತ್ತು ಮಾಯೆ ; ಹಿತಾಹಿತಗಳ ಶತ್ರು ಮಿತ್ರರ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಕುಬೂದಿಯೆರಚಿತ್ತು ಮಾಯೆ ಜನಜಂಗುಳಿಗಳಿಂದ “ಭಾಯಿ ಭಾಯಿ” ಎಂದು ಬೊಬ್ಬರಿಸಿತ್ತು ಮಾಯೆ ; ಮಾವೋ ಚೌಗಳೆ ನೀವೊಡ್ಡಿದ ಮಾಯೆಯ ಮೆನನಾದರೂ ಗೆಲ್ಲದಾದರು ಎಂದು ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಬೆರಳೇರಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಶತ್ರು ಮಿತ್ರರ ಗುರುತಿಸುವುದು ಬಹು ಕಷ್ಟವಯ್ಯ. ಕಷ್ಟಕ್ಕೊಡಗುವವರೇ ಮಿತ್ರರು ಇಷ್ಟರಂತೆ ಆಡಿ ಕಷ್ಟ ಬಂದಾಗ ಕೈಕೊಡುವವರೇ ಶತ್ರುಗಳು. ಅದನುಳಿದು ಮೂರು ತರ್ಕಗಳಿಂದ ಶತ್ರು ಮಿತ್ರರ ಗುರುತಿಸ ಹೊರಡುವವರ ನೊಲ್ಲೆನೆಂಬ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಪರರ ಚಿಂತೆ ನಮಗೆ ಅತಿಯಾಗಿದ್ದಿತಯ್ಯ ; ನಮ್ಮ ಚಿಂತೆ ನಮಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿತ್ತಿ ? ಅತ್ತ ಪಾಕರು ಇತ್ತ ಚೀಣೀಯರು ಮಹಾ ತುತ್ತದಂತೆ ಸಂಭವಿಸಿರುವಾಗ ಅವರಿವರ ಕಚ್ಚಾಟಗಳಿಗೆ ತಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕರವ ಸಂಪಾದಿಸಿದವಯ್ಯ ; ಕತ್ತಲು ಕವಿಯುವಾಗ ಕಂದೀಲು ಹುಡುಕುತಿರುವವಯ್ಯ ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಆನೆ ಅಂಕುಶವಿಲ್ಲದೆ ಅಂಜಲೂಬಹುದು. ಆದರೆ ಕ್ರೌರ್ಯ ಕುಹಕಗಳೇ ಮೈನೆತ್ತು ಬಂದಂತಿರುವವರು ದಂಡೋಪಾಯವೊಂದಕ್ಕೇ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವರಯ್ಯ. ಸಾಮದಾನ ಭೇದಗಳೆಲ್ಲ ಅವರೊಡನೆ ವ್ಯರ್ಥವಯ್ಯ. ಸೊಕ್ಕಿ ನುಗ್ಗುವ ಗೂಳಿಗಾದರೂ ಸರಸದ ನುಡಿ ಕೇಳಿಸಬಹುದು ; ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಿಕ್ಕಿ ನುಗ್ಗುವ ಚೀಣೀಯರಿಗದು ಸಲ್ಲದಯ್ಯ. ಅಧಿಕ ಬಲವೇ ಪಾಶವೀ ಬಲತೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ವಿಷಯವೆಂಬನು ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಅಸಾರ್ಥ ಬುದ್ಧಿಯಡಗದು, ತೋಳತನ ತೊಲಗದು. ಕ್ರೂರ ಮನ, ಕುಹಕ ಹೃದಯ, ಕುಭಾಷೆಯ ವ್ಯವಹಾರ ಇವು ತೊಲಗದನ್ನಕ್ಕ ಸಲ್ಲಾಪವೇನು ; ಸಂಧಾನವೇನು ; ನಡೆಯಿರತ್ತ ಮರುಳುಗಳೇ ಎಂಬ ಧೀರನ ಕಂಡು ಮೆಚ್ಚಿದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಕೆಂಪಾದವರೊಡನೆ ಮೈತ್ರಿ ಎಂತಾದರೂ ಅಂತೆಯೇ. ತೋಳ ಬಂತೆಂದು ಹೆಬ್ಬಲಿಯ ಆಸರೆಗೋಡಿ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಚೌ ನುಗ್ಗಿದನೆಂದು ಕೃಶ್ಣೇವನ ಕರೆದು ಫಲವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕೆಂಪೇ ನಮಗೆ ಹಗೆಯಾಗಿರುವಾಗ ಇತರ ಕೆಂಪುಗಳ ನೆಚ್ಚಿ ಫಲವೇನೆಂಬ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ದೇಶ ಒಂದಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಟಿ ಹಲವಿರಲಿ. ಆದರೆ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ದೇಶ ಒಂದೇ ಒಂದು. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ನಾಲಿಗೆ ನೀಡಿ ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಸುವ ಪಾರ್ಟಿಯನು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೋರಿಸಲೆಂದು ತಲೆ ಕೆರೆದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಇನ್ನೊಂದು ಚೋದ್ಯವಯ್ಯ! ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಗಳಿಸಲು ನಾವು ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ವೈರಿಗಳೆಂಬರಯ್ಯ. ಇಂಡ್ಯದ ದಾರಿಯಲಿ ಕೆಂಡ ಸುರಿಯಲು ಎಡೆ ದೊರೆವುದಾದರೆ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರ ತಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳುವರಯ್ಯ. ತಮ್ಮ ಬೇಳೆ ಬೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು pro-west ಆಗುವರಯ್ಯ. ಇಂಡ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರ ಪ್ರೀತಿ ದೊರೆತರೆ anti-west ಆಗುವರಯ್ಯ. ತಾನು ಸತ್ತರೂ ಸರಿಯೇ ಹೆಂಡತಿ ವಿಧವೆಯಾಗಲೇಬೇಕೆಂಬ ಛಲದ ಪಾಕರ ಈ ಧೂರ್ಮತನ ಚೀನೀಯರ ತೋಳತನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೊಲಸೆಂಬ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ನೆರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೆಂಬುದಿದ್ದಮೇಲೆ ದಾಳಿ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಖೇದಗೊಂಡ ಫಲವೇನು? ಜೀವದ ಹಂಗುದೊರೆದು ಬೇಲಿಯನು ಭದ್ರಪಡಿಸುವುದೊಂದೆ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಉಳ್ಳವರು ಹಿಡಿ ಹಿಡಿ ಹಣ ತೆತ್ತರು. ಸೇರು ಸೇರು ಬಂಗಾರ ತೆತ್ತರು. ಸಂಬಳದಿ ಒಂದಂಶ ಕೊಟ್ಟರು. ಗಿಂಬಳದಿ ಒಂದಂಶ ಕೊಟ್ಟರು ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರದ ಲಾಭದ ಒಂದು ಪಾಲು ಕೊಟ್ಟರು. ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡದೆ ಉಳಿಸಿದ ಲಕ್ಷಗಳ ತೆತ್ತರು. ನಾನೇನು ಕೊಡುವೆ? ಬಡವನಯ್ಯ! ತಿಂಗಳೊಂದು ಸಿಟಿ ಬಸ್ ತೃಜಿಸಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ನಡೆದು ನಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೊನ್ನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಉಳಿಸಿದುದನ್ನು ರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿಗೆ ನೀಡಿ ಅಳಿಲ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವೆನೆಂಬ ಬಡಪಾಯಿಯೊಬ್ಬನ ಕಂಡು ಭಲೆ ಎಂದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಈ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಯಿಟ್ಟವರೇನು ಒಬ್ಬರೇ ಇಬ್ಬರೆ? ದಾಳಿಗೀಳಿಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಅಲಸಿಗತನಕ್ಕೊಂದು ಚಿಕಿತ್ಸೆ. ನಮ್ಮ ಕಸುವಿಗೊಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ. ಇಂದಿನ ಶತ್ರು ದಾಳಿ ನಾಳಿನ ತುಂಬು ಬಾಳಿಗೊಂದು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಾಧನ. ನುಗ್ಗಿರಣ್ಣ ವಿಜಯದಿಡೆಗೆ ಎಂದು ಧಾವಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಗಂಡುಗಜ್ಜೆಯ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

—ರಾಮಿ

ಕೋ-ಎಡುಕೇಷನ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಭಾಷಣೆ

ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕದ್ದು ಕೇಳಿದ್ದು

“ಇದು ಬರಿ ಬೆಳಗಲ್ಲೋ ಅಣ್ಣ”
ಹಚ್ಚಿ ಬೇಗ ವಿಳ್ಯದೆಲೆಗೆ ಸುಣ್ಣ
ಬಿಡಿ ಕೈ, ನನ್ನ ನಡುವಿನ ಸಣ್ಣ
ಅದೋ ನೋಡಿ, ಬರುತಿಹರು ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣ”

—“ಅನ್ಯಾವಕ್ತೃ”

ಭೂಗ್ರಹಣ ಸಂಧಿ

ಕೊಟ್ಟು—ಹೇಳು ರಾಯನೆ ಎಂಸಿಸಿಯ ಹಿರಿ
ಯಾಳು ಡೆಕ್ಕಾಟರ ನೇನ ನೆಗಳಿದ
ಮೇಲೆ ವಿಲ್ಸನ ಜೋನ್ಸಗಾಯಿತೆ ಹಿರಿಮೆ ಪರ್ತಿನಲಿ
ಹೇಳು ಡೇವಿಸ್ ಕಪ್ಪಿನಲಿ ಬರಿ
ಗೋಳೊ ವಿಜಯವೊ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ—
ಕೇಳುವೆನು ಕ್ರೇಡಾವೃತವ ಬಡಿಸೀಗ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ

|| ೧ ||

[ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನು ಕೊಟ್ಟನಾಡಿದ
ಬಾಲ ಭಾಷೆಯನಧಿಕ ರೋಷ
ಜ್ವಾಲೆ ಝಳುಪಿಸೆ ಮಿಸೆಗಡಿದನು ತಲೆಯನೊಲೆದೊಲೆದು]

ರಾಯ—ಕೇಳಿದರಿಯಾ ಖೂಳ, ಚೀಣರು
ಕೋಳುಗೊಂಡರು ನೇಫವನು ನ
ಮ್ಮಾಳ ಹೊಯ್ದರು ನಮ್ಮ ಸೀಮೋಲ್ಲಂಘನವ ಮಾಡಿ

|| ೨ ||

ಖೂಳರನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಧರಣೀ
ಪಾಲರೆನ್ನುತ ಹೊಗಳಿ ಟಿಬ್ಬಿಟ
ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮದೆ ರಾಜ್ಯವೆನ್ನುತ ಹಿರಿದುಮನ್ನಿಸಲು
ಕೇಳು ಮೇಲಿನ ಸೀಮೆಯವರನು
ಬೀಳುಕೊಂಡುದು ನುಗ್ಗಿ ಭಾರತ
ದಾಳ ತರಿದರು ಜಿಲ್ಲಿ ರಕ್ತವ ನೆಂಟು ದೆಸೆಗಳಿಗೆ

|| ೩ ||

ಯೂನೊ ನಂಬಲು ಹಿಂದೆ ಕಾತ್ಮಿರ
ಕ್ಷೋಣೆಯರ್ಧವೆ ಹಾರಿ ಹೋಯಿತು
ಗೋಣ ಕೊಯ್ದರು ಪಂಚನದಿ ವ್ಯವಹಾರದಲಿಪರರು
ಪ್ರಾಣ ಚೌ ಎ ಲೈಯನೆಂದರೆ
ಚೀಣ ಕತ್ತನು ಕಡಿಯುತಿರುವುದು
ಕಾಣೆ ಸಾಪ್ತರನಿನ್ನು ನಂಬಲುಬಹುದೆ ಮಿತ್ರರನು

|| ೪ ||

ಬರಿದೆ ಮಾತನು ಮೆರೆದು ಕಾರ್ಯದಿ
 ಕೊರತೆಯಾಯಿತು ಲೋಕ ಬೋಧೆಯ
 ಸೊರಹಿ ಬಾಗಿಲಕಿಚ್ಚು ಹೊತ್ತಿರೆ ನೀರು ಸಿಗದಾಯ್ತು
 ಇರಿತಕಾವ್ ಹಿಂಜರಿಯೆ ಬಾಹಿರ
 ರಿರಿತ ಒಲು ಹಿರಿದಾಯ್ತು ಹರಹರ
 ದುರಿತ ವೆಂತುಬೊ ನಮ್ಮ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯರಾದೆವಕಟಕಟ || ೫ ||

ಮೆರೆಯಲರಿವುದೆ ಸತ್ವಹೀನರ
 ಲುರುವ ಸೈರಣೆ ಶಾಂತಿಬೋಧೆಗ
 ಳಿರುವ ಸತ್ವವ ಹೊಂದದಿರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಉಳಿವಿಹುದೆ
 ಕರೆದ ಪಾತ್ರರ ಹಿರಿದು ಮನ್ನಿಸಿ
 ಒರೆದ ನೀತಿಯ ಕಿವುಡುಗಳೆಳಲು
 ಮುರಿದು ಹೋಗದೆ ಮೂಳೆ ಹೀನರ ಸಖ್ಯಭ್ರಾಂತಿಯಲಿ || ೬ ||

ಖೂಳರಿಗೆ ತಾ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿ ವಿ
 ಟಾಳ ಚರಿತರು ಲೋಕವರಿಯಲು
 ಶೀಲವೈದರ ಮಾತು, ನಡೆ ದುಶ್ಶೀಲ ಪಂಚಕವು
 ಹೇಳುವರೆ ಪರಮಾಣುಗುಣವಾ
 ಬಾಲ ವೃದ್ಧರೊಳಿಲ್ಲ ಠಕ್ಕಿನ
 ಠಾಳಿಕಾರರು ಚೀಣದವರೆಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಕೇಳೆಂದ || ೭ ||

ಕೊಟ್ಟ—ಉರಿವ ಕೋಪಾಗ್ನಿಯಲಿ ಮೊತ್ತೈಯ
 ಶಿರವ ಭಾಂಡದಿ ಲೈಯ ನೊರೆನೆ
 ತ್ತರಿನಲಾ ಲೀಯುವಿನ ಕೊಬ್ಬಿದ ನೆಣನ ಕೊಯ್ಯೊಯ್ದು
 ದುರುಳ ಚಿಂತರ ಕಾಳಿಜದಲೊಡ
 ವೆರೆಸಿ ಕುದಿಸಿ ಮಹೋಗ್ರ ಭೂತದ
 ನೆರವಿ ಗುಣಬಡಿಸುವೆನು ಸೈರಿಸು ರಾಯ ನೀನೆಂದ || ೮ ||

— ಅ. ರಾ. ಸೇ.

ಈ ಸಲದ ಶಾಂತಿ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ.
 —ಚೌ ಎನ್ ಲಾಯಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹಾಗೆ ಅಡ್ಡ ಗಾಲಿಟ್ಟರು
 ಎಂದು ಪೀಕಿಂಗ್ ರೇಡಿಯೋ ಇನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲವಂತೆ.

* * * *

ಶಂಭುವಿನ ಪ್ರತಾಪ

ನಾಣಿಯ ಮಾವ, ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ-ಶ್ರೀಧರರಾಯರ ತಮ್ಮ ಸುಂದರ ರಾಯರು ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆಂದು ಶೌರಿ ನನಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ, ನನಗೆ ಆದ ಅಶ್ಚರ್ಯ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ.

“ ಏಕಂತೆ ಶೌರಿ ? ” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ.

“ ಸುಂದರರಾಯರ ಮಗ, ಶಂಭುನಾಥರಾಯರು, ತನ್ನ ಕಾಲೇಜು ಸಹ-ಪಾಠಿನಿಯನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ ಹವಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರಂತೆ ಸರ್. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಧರರಾಯರು, ಸುಂದರರಾಯರನ್ನು ನನ್ನ ಬಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು ಸರ್.”

“ ಓಹೋ ! ” ಅಂದೆ.

ಶೌರಿ ಕೆಮ್ಮಿದ.

“ ಮತ್ತೇನು ಶೌರಿ ? ”

“ ಶಂಭುನಾಥರಾಯರೂ ಆಮೇಲೆ ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು ಸರ್ ”

“ ಒಳ್ಳೇದು ಶೌರಿ. ದಿನೇ ದಿನೇ ನಿನ್ನ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಬಡಾಯಿಸ್ತಾ ಇದೆ. ಬೋರ್ಡು ಹಾಕಿಬಿಡೋದು ಮೇಲು-ಶೌರಿ ” ಅಂದೆ.

“ ಸಾನೇಸಾದರೂ ಶಂಭುನಾಥರಾಯರ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕಿದೆನೆಂದರೆ ”

“ ಏನು ಶೌರಿ ? ”

“ ನನ್ನ ಮೂಳೆಗಳೊಂದನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡ್ತೇನೆ-ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹೋದರು ”

“ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರ ಸಮಸ್ಯೆ-ಶೌರಿ ! ”

“ ಹೌದು ಸರ್ ”

ಈ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆದ ಮೂರುದಿನಗಳವರಿಗೆ, ನನಗೆ ಶೌರಿಯೊಡನೆ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಮೈಗಳ್ಳರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ,

ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ನಾಟಕದ ಏರ್ಪಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಸುಂದರ ರಾಯರ ಸಮಾಚಾರವೂ ನೆನಪಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ ವಿಶು-(ವಿಶ್ವನಾಥ್ ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರಬಹುದು-ರಾಮಪುರದಲ್ಲಿ ಶಿಂಗ್ರೂಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ) ಸಂಘದಲ್ಲಿ, ನರ್ಗಿಸ್ ಮತ್ತು ಮೀನಾಕುಮಾರಿ-ಇವರ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ವಿಶು ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ.

“ಪಾಂಡು, ರವಿವರ್ಮ ಬರೆದ ಕೃಷ್ಣನ ರಾಸಕ್ರೀಡೆಯ ಚಿತ್ರ-ಎಲ್ಲದರೂ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ತರಿಸಿಕೊಡ್ತೀಯಾ?” ಅಂದ.

“ಅದೇಕಯ್ಯ-ನಿಗೆ?” ಅಂದೆ-ಅಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ.

“ನನಗಲ್ಲವಯ್ಯಾ, ಶಂಭೂಗೆ”

“ಅಂದರೆ ಸುಂದರರಾಯರ ಮಗನೇ?”

“ಹೌದು ಶಂಭು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಪ್ರಮೀಳಾ-ಶಂಭು ಕ್ಲಾಸ್ ಮೇಟು ಅವಳನ್ನ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವೆಯಾಗ್ತಾನಂತೆ. ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಳಿಗೆ ರವಿವರ್ಮ ಖುದ್ದು ಬರೆದ ರಾಸಕ್ರೀಡೆ ಚಿತ್ರ ಬೇಕೇ ಬೇಕಂತೆ. ತಂದುಕೊಡ್ತೀನೆ ಅಂತ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನಂತೆ, ಎಲ್ಲೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ”

ಸನ್ನಿವೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ-ತಕ್ಷಣ ನನಗೆ ಪೂರ್ತಿ ತಿಳಿದುಹೋಯ್ತು.

“ಪ್ರೇಮದ ಕಾಣಿಕೆ ಅನ್ನು!” ಅಂದೆ.

“ಅದರ ವಿಷಯ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು ಪಾಂಡು. ಆದರೆ ಶಂಭು ನನ್ನ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈಗ ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ಇನ್ನಾರು ರಾಸಕ್ರೀಡೆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನ ಆಕೆಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಯಾವುದೂ ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಅಸಲ್ ರವಿವರ್ಮನ ಅಸಲ್ ಕೃಷ್ಣನ ಅಸಲ್ ರಾಸಕ್ರೀಡೆ ಚಿತ್ರವೇ ಬೇಕು ಅಂತ ಹಠ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾಳೆ ಶಂಭು ತನ್ನ ಮಾತು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ”

“ಪೀಡೆ ಕಳೇತು!” ಅಂದೆ ನನಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ.

ವಿಶು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದ.

“ವಿಶು ಈ ವಿಷಯ ಶಾರಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳೋಣ ಬಾ” ಅಂದೆ.

“ಆದರೆ ಪಾಂಡು-ಶಾರಿ ಶಂಭುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರ. ಶಂಭು ಅಪ್ಪ ಆಗಲೇ ಶಾರೀನ ಒಟ್ಟೇಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ”

“ವಿಶು ನಿನಗೆ ಶಾರಿಯ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮನಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂಡಿತ. ಈ ಕಡೆ ಶಂಭುವಿಗೂ ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿ, ಪ್ರಮಿಳೆಗೂ ಚಕ್ಕರ್ ಕೊಟ್ಟು, ಸುಂದರರಾಯರಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಬಲ್ಲ” ಅಂದೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ.

ಮನಿಸೇರಿ ಶೌರಿಯ ಮುಂದೆ ಪೂರ್ತಿ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದೆವು.

“ ನನಗೇನೂ ಅಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ ಸರ್. ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿ ತೋರಿಸೋಕೆ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಎಂತಹ ಕಷ್ಟವನ್ನಾದರೂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ ಸರ್. ಮುಂದಿನ ಭಾನುವಾರ, ಮೈಸೂರು ಡೈನಮೋಸ್‌ಗೂ, ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿ ಮೇನಿಯಕ್ಸ್‌ಗೂ ನಡೆಯುವ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ, ಶಂಭುನಾಥರಾಯರು ಮೈಸೂರು ಡೈನಮೋಸ್ ಕಡೆ ಆಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಸರ್. ಡೈನಮೋಸ್ ಕಡೆ ಪ್ರಮೀಳಾದೇವಿ ಅಣ್ಣ ಪ್ರಸಾದ್-ಫುಲ್‌ಬ್ಯಾಕ್ ಸರ್ ! ”

ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿ ಮೇನಿಯಕ್ಸ್ ಟೀಮನ್ನು ನೀವ್ಯಾರಾದರೂ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನೋಡಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಶಂಭುವಿನ ಮುಖತನ ಮಂದಟ್ಟುಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಕೆಂಗ್‌ಕಾಂಗ್, ದಾರಾಸಿಂಗ್, ಲಿಪ್ಪನ್, ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು, ಜೋಲಾಯಿ, ಮಹಿಶಾಸುರ, ಮರ್ಸಿಯಾನೋ, ಎಜರ್ಡ್‌ಬೌರ್ನ್, ಅತ್ತಿಲ, ಚಂಗೇಜ್‌ಖಾನ್, ಘಟೋತ್ಕಚ ಇವರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಆಡಿಸುವ ಹಾಗಿದೆ ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿ ಮೇನಿಯಕ್ಸ್ ಆಟ. ಇವರ ಮುಂದೆ ಶಂಭು !....ಮುಂದೆ ನನಗೆ ಯೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಭಯವಾಯ್ತು.

“ ಶೌರಿ ”

“ ಸರ್ ”

“ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ಹುಚ್ಚುತನ ಬಿಡಿಸಬೇಕು ಶೌರಿ ”

“ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ವೆಟ್ಟು ತಿಂದರೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ ಸರ್. ‘ ಬದುಕು ಕದನದ ತೆರನೆ ಸೋಲೈಲವು ಕಡೆಯಣಿಕೆ ’ ಸರ್ ”

“ ಷಹಭಾಸ್ ! ನಿಂದೇನೇ ಶೌರಿ ? ”

“ ಅಲ್ಲ ಸರ್ ಡಿವಿಜಿಯವರದು ಸರ್. ‘ ಬದುಕು ಕದನದ ತೆರನೆ, ನೋಡೆ ಲೀಲೆಯ ಕದನ ಮೊದಲು ಮುಗಿವುಗಳಿರದ ಚಿತ್ರ ಲೀಲೆಯದು ’ ಇದರೊಳಿಂದಿಗು ಮಿರದು, ಸೋಲೈಲವು ಕಡೆಯಣಿಕೆ ಸದರದಾಟವೆ ಮುಖ್ಯ-ಮಂಕುತಿಮ್ಮ ” ಸರ್ ”

“ ಇದನ್ನು ಬರೆದು ನಮ್ಮ ರೇಡಿಯೋ ಮೇಲಿಡು ಶೌರಿ. ಈಗ-ಪ್ರಮೀಳಾ ದೇವಿಗೆ, ಏನಾದರೂ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ರವಿವರ್ಮನ ರಾಸಕ್ರೀಡೆ ಚಿತ್ರ ತರಿಸಿಕೊಡು. ಫುಟ್‌ಬಾಲ್‌ನಿಂದ ಬದುಕಿ ಬಂದರೆ, ಇದರಿಂದಲಾದರೂ ಶಂಭುಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಲಿ ” ಅಂದೆ.

“ ಕೃಷ್ಣನ ರಾಸಕ್ರೀಡೆ ಸರ್. ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ್ತೇನೆ ಸರ್ ” ಅಂದ ಶೌರಿ.

ಭಾನುವಾರ ಬಂತು, ನಗರದಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಲೋ ಗುಲ್ಲು. ಎಲ್ಲಾ ಸೈಕಲ್‌ಗಳು, ಟಾಂಗೊಗಳು, ಕಾರುಗಳು, ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಗಳು, ಬಸ್ಸುಗಳು-ಕಾಲೇಜು ಮೈದಾನದ ಕಡೆ ಮುಖ ಮಾಡಿದ್ದವು. ಆಲ್ಲೇ ಮೈಸೂರು ಡೈನಮೋಸ್‌ಗೂ, ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿ ಮೇನಿಯಕ್ಸ್‌ಗೂ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಪಂದ್ಯ. ಈ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನರು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದ ಆವೇಶ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಪಂದ್ಯ-ಇದೇ!-ಅನ್ನುವ ಹಾಗಿತ್ತು.

ನಾನಂತೂ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ವಿವಿಧ ಭಾರತಿಗೆ ರಜೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಾಲೇಜು ಮೈದಾನ ದತ್ತ ನಡೆದೆ.

ಮೈಸೂರು, ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿ ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧವಾಯ್ತು. ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿ ಮೇನಿಯಕ್ಸ್ ಕರಿಜುಬ್ಬ ಕೆಂಪುಚೆಡ್ಡಿ ಧರಿಸಿ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ ಬಳಿದ ಹನ್ನೊಂದು ಓಡಾಡುವ ಕಲ್ಲುಬಂಡೆಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಮುಂದೆ ಹಳದಿಯ ಜುಬ್ಬ, ಹಸುರು ನಿಕ್ಕರ್ ಧರಿಸಿ ಮೈಸೂರು ಡೈನಮೋಸ್-ವಿರಾಮಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟ ಖೈದಿಗಳಂತಿದ್ದರು.

“ಶಂಭು-ಹಾಫ್‌ಕ್ರಾಕು!” ಅಂದರು-ಯಾರೋ ಹಿಂದಿನಿಂದ.

ತಿರುಗಿದೆ-ವಿಶು!

“ಏನು ವಿಶು?”

“ಓಹೋ-ಪಾಂಡು! ನೋಡು-ನಮ್ಮ ಶಂಭು-ಹಾಫ್‌ಬ್ಯಾಕ್! ಇವತ್ತು ಅವನ ಬ್ಯಾಕಲ್ಲಿ ಹಾಫಾದರೂ ವಾಪಸು ಬಂದರೆ-ಪುಣ್ಯ!” ಅಂದ.

“ವಿಶು-ಪ್ರಸಾದ್ ಎಲ್ಲಿ?”

“ಪ್ರಸಾದ್‌ಗೆ-ಹಲ್ಲುನೋವಂತೆ. ನಜರ್‌ಬಾದ್ ನಂಜಯ್ಯ ಫುಲ್‌ಬ್ಯಾಕ್ ನಮ್ಮ ಕಡೆ” ಅಂದ.

“ಪ್ರಮೀಳೆ?”

“ಪ್ರಾಯಶಃ-ಮಹಿಳೆಯರ ಜೊತೆ ಇರಬೇಕು”

ಶಂಭು ಆಟದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯ ವಿರಾಮ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇದುವ ಸಮಯವಿದೆ ಅನ್ನುವಾಗ ಶಂಭುವನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕಾಯ್ತು.

“ಬಲಗಾಲಲ್ಲಿ ಟೆಬಿಯ-ಫಿಬುಲ ಎರಡೂ ಮುರಿದಿವೆ. ಅರು ವಾರ ಸ್ಲಾಸ್ಟರ್” ಅಂದರು ಡಾಕ್ಟರು.

ಎರಡು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶು ಭೇಟಿಯಾದ.

“ಶಂಭು ಹೇಗಿದ್ದಾನೆ? ಪ್ರಮೀಳಾ-ವಾರ್ಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನಯ್ಯ-
ಶಂಭೂನ?” ಅಂದೆ.

“ಅವರ ಪ್ರೀತಿ ಒಡೆದುಹೋಯ್ತು ಪಾಂಡು ಅವತ್ತು ಪ್ರಮೀಳೆ-ಫುಟ್ ಬಾಲ್
ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವಂತೆ ಯಾರೋ ಆಕೆಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳ್ಳಿದರಂತೆ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ
ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ರವಿವರ್ಮನ ಅಸಲ್ ಕೃಷ್ಣನ ರಾಸಕ್ರೀಡೆ ಚಿತ್ರ ಹರಾಜಿಗಿಟ್ಟ
ದ್ದಾರೆ ಅಂತ. ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಳು. ತನ್ನನ್ನ ಕೊಲೆಪಾತಕರ
ಕೈಲಿ ಕೊಟ್ಟು, ತಾನು ರಾಸಕ್ರೀಡೆ ನೋಡೋಕೆ ಹೋಗೋ ಹೆಣ್ಣು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ
ಸಂಸಾರ ನಡೆಸಾಳು ಅಂತ ಶಂಭು ಪ್ರಮೀಳೆಯ ಆಸೆ ಬಿಟ್ಟ.”

“ಓಹೋ!”

“ಪ್ರಮೀಳೆಗೆ ಚಿತ್ರ ಕೂಡ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಯಾವನೋ ಕೀಟಲೆ ಮಾಡಿರ
ಬೇಕು. ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹರಾಜೇ ಇರಲಿಲ್ಲವಂತೆ ನಿಂಗಿ ನಗು ಬರುತ್ತಲ್ವೆ
ಪಾಂಡು?”

ನಗು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ.

ಮೂರು ದಿನಗಳ ತನಕ, ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನಾಟಕದ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪುರು
ಸೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನ, ಹಾಗೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕಡೆ ಹೊರಟೆ. ಸ್ಪೆಷಲ್
ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಶಂಭು ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಧರಿಸಿ ಮಲಗಿದ್ದ. ಸುಂದರರಾಯರು, ವಿಶು, ನಾಣಿ-
ಇದ್ದರು.

“ಹೇಗಿದ್ದಿ-ಶಂಭು?” ಅಂತ ವಿಚಾರಿಸಿದೆ.

“ನೀನು ವಿಚಾರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಕಾಲಿನ ಭಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಯ್ತು” ಅಂದ.

ವಿಶು, ನಾಣಿ ನಕ್ಕರು.

ನಾನು ತಂದಿದ್ದ ಮೂರು ಸೀಬು, ಆರು ಸಪೋಟಾಗಳನ್ನ ಲಾಕರ್ ಮೇಲಿಟ್ಟು,
ಸಂಘದ ಕಡೆ ಹೊರಡಲು ಎದ್ದೆ.

“ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಯ್ಯಾ ಕಾಫಿ ಬರುತ್ತೆ” ಅಂದ ನಾಣಿ.

ಚಂದ್ರಭವನದ ಮಾಣಿ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ, ಲೋಟಾಗಳನ್ನ ತಂದಿಟ್ಟು.
ಹಿಂದೆಯೇ ಶೌರಿ ಇದ್ದ.

“ಓಹೋ!” ಅಂದೆ.

“ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಬಂದೆ ಸರ್ ” ಅಂದ.

“ ಪಾಂಡುರಂಗರಾವ್ ನಿಮ್ಮ ಶೌರಿ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಕಣ್ರೇ! ಈಗ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಶಂಭುವಿಗೆ ಶೌರಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೊತ್ತೇ ಹೋಗೊಲ್ಲ ವಂತೆ, ಗುಡ್‌ಬಾಯ್ ! ” ಅಂದರು ಸುಂದರರಾಯರು.

ರಾತ್ರಿ ಮನೆ ಸೇರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಶೌರಿಯೇ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದ. ಹೊಸ ರೇಷ್ಮೆ ಜುಬ್ಬ ಧರಿಸಿದ್ದ.

“ ಇದ್ಯಾವಾಗ ಹೊಲಿಸಿದೆ, ಶೌರಿ ? ”

ಸುಂದರರಾಯರ ಉಡುಗೊರೆ ಸರ್. ಅವರ ಮಗನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ ”

“ ಅಂದರೆ.... ”

“ ಭಾನುವಾರ ಸಂಜೆ ಪ್ರಮೀಳಾದೇವಿಯನ್ನು, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ರವಾನಿಸುವ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ್ದೆ ಸರ್ ”

“ ಓಹೋ ! ”

“ ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿ ಮೇನಿಯಕ್ಸ್ ಕಡೆಯ ಫುಲ್ ಬ್ಯಾಕ್ ಕಾಳಭೈರವನ ಹೆಸರಿ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದ್‌ರವರಿಗೆ ಒಂದು ಬೆದರಿಕೆ ಪತ್ರ ಕಳಿಸಿದ್ದೆ ಸರ್. ಓಪೆಲ್‌ನ ಷೆಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬರ್ತೇನೆ ಸರ್ ”

“ ಸರಿ ಶೌರಿ ” ಅಂದೆ.

—“ ಕೇಫ ”

ಸರಸ ದಾಂಪತ್ಯ

ಹೆಂಡತಿ : ಅದಿರಲಿ, ಎಲ್ಲಿ ನಾನು ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ‘ ಫ ’ ಅವರ “ ಕಾಮನ ಬಲೆ ”

ಗಂಡ : ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೊತ್ತಾಯಿತು ; ನೀರು ಸುರಿದೆ, ಹಾಕಿದೆಯಾ ಉರಿ ; “ ಸೊಗಸಿನ ಸಲೆ ”

—“ ಅಸ್ವಾವಕ್ರ ”

* * * *

ಮೊದಲಿದ್ದವಳೇ ವಾಸಿ

ತೊಟ್ಟ ಮನೆ ತಿಮ್ಮಕ್ಕನಿಗೆ, ಪಾಪ! ಸೊಂಟ ಬಿಗಿದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಅವಳ ಗಂಡ ಕಮಿಷನರ್ ರಾಮಯ್ಯ ಮನೆಗೆಲಸವನ್ನೂ ತಾನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. “ಹೇಗೂ ಆಕೆಯ ಅಪ್ಪನಿಂದಲೇ ನಾನು ಓದು ಬರೆದು ಕಲಿತು ಈಗ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರೋದು; ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ತಾರೆ, ಮನೇಲಿ ನಾನು ಮಾಡಿದರೆ ಸೈ ಅಲ್ಲವೇ” ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡು ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಮನೇಲಿ ಮೂಗಿಗೆ ಕವಡೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ.

ತಿಮ್ಮಕ್ಕ, “ಪಾಪ!” ಕೂತಲ್ಲೇ ದರಬಾರು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಳು. ಬಂದವರು ಹೋದವರ ಹತ್ತಿರ, ಕೇರಿಯ ಸುದ್ದಿ, ಊರಿನ ಸುದ್ದಿ, ದೇಶದ ಸುದ್ದಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತನ್ನ ಮೂಗಿನ ನೇರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಹರಟೆ ಕೊಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಳು. ಯಾರು ಎಂಥ ಸೀರೇನ ಯಾವತ್ತು ಉಟ್ಟಿದ್ದಳು, ಏನೇನು ಒಡವೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಮನೆಯ ನೆಂಟರೆಲ್ಲಾ ಕಮಿಷನರ್ ರಾಮಯ್ಯನನ್ನು ಕಂಡು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟು ಸಂಬಳ ತರೋ ಗಂಡು, ಮನೇಲಿ ಚಟ್ಟಿ ಅರಿಯುತ್ತಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಬೆಳೆದ ಗಂಡ, ಸಾರು ಕುದಿಸುತ್ತಲ್ಲ, ಅಂತ ಕನಿಕರಪಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕೂತಲ್ಲೇ ಕೂತಿದ್ದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ, ಒಂದು ಸಂಜೆ ಹರಟೆ ಕೊಚ್ಚಾ ಇದ್ದಾಗ ಬಸವಿ ಹೇಳಿದ ರಂಗಿನ ಸುದ್ದೀನ ಕೇಳಿ ನಗುಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದಳು. ಪಕ್ಕ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ನಕ್ಕಳು. ನಕ್ಕು ಉಸಿರು ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿತು. ಸತ್ತುಹೋದಳು.

ಪೀಡೆ ಕಳೇತು ರಾಮಯ್ಯನಿಗೆ ಅಂತ ಊರಿನವರೆಲ್ಲಾ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಮಣ್ಣು ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ದಿನನಾಡ ಗೋರಿಯೊಂದನ್ನು ರಾಮಯ್ಯ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟ.

ನಂಟರು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಬೇಕಲ್ಲ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತಂದು ಗಂಟು ಹಾಕಿದರು. ಎರಡನೆ ಗಂಡು, ಸ್ವಲ್ಪ ವಯಸ್ಸಾದ ವರ ಅಂತ ತುಂಬಾ ಬಡವರ ಮನೇಲಿ ದಟ್ಟಪುಷ್ಪವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ರಾಮಯ್ಯನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸಿದರು.

ಎರಡನೆ ಹೆಂಡತಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು. ಬಡವರ ಮನೆ ಹುಡುಗಿ, ಸೊಂಟ ಬಗ್ಗಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ. ಮನೆಕೆಲಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾನೇ ಮಾಡಲು ಶುರು ಮಾಡಿದಳು. ಎಷ್ಟು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಚೆಟ್ಟು ಅರೀತೀಯೇ? ನಾನು ಹಾಗೆ ಅರೀತಾ ಇದ್ದೆ. ನೀನು ಅರೆಯೋದೇ ಜೆನ್ನ ಕಣೆ ಅಂತ ರಾಮಯ್ಯ ಮೆಚ್ಚಿ ನುಡಿದಿದ್ದ ಒಮ್ಮೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕುದಿಯೋ ಸಾರಿಗೆ ಒಗ್ಗರಣೆ ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಾ ಕಣೆ ನಾನು ಒಗ್ಗರಣೆ ಹಾಕಿದಾಗ, ಸಾಸುವೆ ಕೂಡ ಸಿಡಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲೇ ಎಂದು ಮಂಕು ಬಡಿದವನಂತೆ ನುಡಿದ.

ಕಡೆಕಡೆಗೆ ಕೂತಲ್ಲೇ ಕೂರಿಸಿ, ಅಲ್ಲೇ ಗಂಡನ ಉಪಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎರಡನೆ ಹೆಂಡತಿ ಅಣೆಯಾಗಿ ಮಾಡುಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದಳು. ಊಟ ಉಪಚಾರ ಬಲು ಹಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆರೈಕೆ ಅದರ ಅತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಕಾಡ ಹರಟೆ ಊರ ಸುದ್ದಿ ಒಂದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಇಲ್ಲೂ ನೋಣ ಹೊಡಿಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮನೇನ ಅಷ್ಟು ಶುಭ್ರವಾಗಿ ನೋಣ ಇರದಂತೆ ಎರಡನೆ ಹೆಂಡತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

ಕಡೆಗೆ ಕಮಿಷನರ್ ರಾಮಯ್ಯನಿಗೆ ಬೇಜಾರು ಬಂತು. ಯಾಕಾರ ಹೀಗೆ ಬದುಕಿರಬೇಕು ಅನ್ನಿ ಸೋ ಅಷ್ಟು ಬೇಸರ ತುಂಬಿತು. ಘರಮಾಗರಂ ಹುರಿಗಾಳನ್ನು ಎದುರಿಗೆ ಎರಡನೆ ಹೆಂಡತಿ ತಂದಿಟ್ಟಾಗ, ತೆಪ್ಪನೇ ಕೂತಿದ್ದ. ಎರಡನೇ ಹೆಂಡತಿಯೇ ಎರಡುಕಾಳನ್ನು ಅವನ ಬಾಯಿಗೆ ಉಣಿಸಿದಳು. ಬೇಜಾರಿನಿಂದ ಆಗಿಯುತ್ತ ರಾಮಯ್ಯ ಹೇಳಿದ,

ಮೊದಲಿದ್ದವಳೇ ವಾಸಿ-ಹಸಿವಾದರೂ ಆಗ್ತಾ ಇತ್ತು ಅಂತ

—ಪ್ರಸಾದ್

ಚೀಣಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಯೋಗಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನವತ್ತಿದ್ದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡು, ಈಗ ಆಹ್ವಾನ ವನ್ನೂ ಹಿಂತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದೆಯಂತೆ.

ನಿಮ್ಮಂತಹ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದಸ್ಥರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಗೌರವದಿಂದ ಉಪಚರಿಸಲು ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ, ನಿಮ್ಮ ಭೇಟಿಯ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿರಬಹುದು!

* * * *

ಹಳದಿ ಶತ್ರುವನ್ನು ಹೊರದೂಡಲು
ಹಳದಿ ಲೋಹವನ್ನೇ ಬಳಸಬೇಕು!!

* * * *

ನವ್ಯ! ನಮ್ಮ ಋಷಿಗಳು!!

— ಮೇಘ ವರ್ಣಯ ಪ್ರಯೋಗ —

ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೧೫೦೦-೨೦೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಮಾತು. ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಗಂಗಾನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಅಲಕಾ ನಂದದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ, ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರು ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ. ಚಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳ ಹಾಗಾಗಿ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರ, ವೈಶ್ವದೇವ, ಯಾಗ, ಯಜ್ಞ ಅಂತ ದೇವರ ನೆಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿಟ್ಟು ಸುತ್ತ ಕುಳಿತು ಬೆಚ್ಚಗಿರುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಗಂಡಸರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದ್ದ ಕಾಲ. ಆಶ್ರಮದ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಭತ್ತ ಬೆಳೆದು ತಂದು, ಅನ್ನ ಮಾಡಿ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಸುವಿನ ಹಾಲು ಕರೆದು, ಮೊಸರು ಮಾಡಿ, ಬೆಣ್ಣೆ ತೆಗೆದು, ತುಪ್ಪ ಇಳಿಸಿ, "ಸ್ವಾಹಾ"ಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದಮೇಲೆ ಆರ್ಯ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಮೋಜಿನ ಬಾಳು. ಅನ್ನ ಮಯಕೋಶದಿಂದ, ಅನಂದಮಯಕೋಶದ ತನಕ, ಮನೋಮಯಕೋಶದಲ್ಲಿ ಕನಸು ಕಂಡು, ಸುಖದಿಂದ ಹಾಡಿದ್ದೇ ಹಾಡಿದ್ದು. ನುಡಿದಿದ್ದೇ ನುಡಿದಿದ್ದು. ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳೂ ಇದೇ ರೀತಿ ರೂಪು ಗೊಂಡಿರಬಹುದು ಎಂದು ಅನುಮಾನಪಡುವಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳು, ಪುರಾವೆಗಳೂ ಉಂಟು, ಅನ್ನಿ.

ಇಂತಹ ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಒಬ್ಬ ಋಷಿ ಯಾಗ ಮಾಡುಕ್ಕೆ. ಒಂದು ಋಷಿಪತ್ನಿ ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಹುಡುಗರು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಶ್ರಮದಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ. ಬೆಳಗಾದರೆ ಋಷಿಯು ಆಹ್ನಿಕಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ, ಅಡಿಗಿನುನೆಯ ಒಗ್ಗರಣೆಯು ಸಿಡಿದ ಶಬ್ದ ಹೂಡಿದ ವಾಸನೆ ಬರೋತನಕ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅದಮೇಲೆ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸಾಗಿ ಕಟ್ಟುಮಸ್ತಾಗಿದ್ದವರು, ಆಶ್ರಮದ ಆಚೆ ಹೋಗಿ ಸಮಿತ್ತು, ಸೌದೆ, ದರ್ಭೆ ಹುಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತುತರುವ ಪದ್ಧತಿ. ಹಾಗೂ ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಣಸುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತರುವ ಮಾಮೂಲು.

ಆ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಶಿಷ್ಯ ಅಂದರೆ ಮೇಘವರ್ಣ. ೧೮-೧೯ರ ಪ್ರಾಯದ ಗರಡಿಮನೆ ಗಂಡಾಳಿನಂತಿದ್ದ ಮೇಘವರ್ಣಯೇ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸೌದೆ, ತರಕಾರಿ

ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಂದುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಋಷಿಗಳಿಗೂ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಶಿಷ್ಯ. ಸೊಂಟ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಾಗ ಮೇಘವರ್ಣ ಮಾರೀಷ್ ಮಾಡಿದರೆ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಎದ್ದು ಕೂರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಉಳಿದ ಶಿಷ್ಯಂದರಿಗೆ ಮೇಘವರ್ಣಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಬಲು ಮರ್ಯಾದೆ. ಅವನೊಮ್ಮೆ ತದುಕಿದರೆ ತಮಗೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಜ್ಞಾನವು ಅವನ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿತ್ತು.

ಹೀಗಾಗಿ ಮೇಘವರ್ಣಯು ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾರೀಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಗೂಳಿ ಹಾಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ.

ಒಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೇಘವರ್ಣ ಆಶ್ರಮದಾಚೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪಕ್ಷಿಗಳೆರಡು ಮರದ ಮೇಲೆ ದ್ವಂದ್ವ ವೀಣೆಯನ್ನು ನುಡಿಸಿದಂತೆ, ಸಂಗತಿ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಒಲವಿನ ಹಾಡು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಮೇಘವರ್ಣ ಕೂತುಕೊಂಡ. ಇಂಪಾದ, ಭಾಷಾತೀತವಾದ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೈಯ್ಯಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಸಿಕ್ಕಿದ ಬೇರಿನ ಚೂರನ್ನು ಯಾವುದೋ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ದವಡೆಗೆ ಇಟ್ಟು ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದಲೇ ತಾಳಹಾಕುಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದ.

ಪಲ್ಲವಿ ಮುಗಿಸಿ ಮಂಗಳ ಹಾಡಿದುವು ಹಕ್ಕಿಗಳು. ಅವುಗಳ ಕಚೇರಿ ಮುಗಿದಾಗ ಮೇಘವರ್ಣ ಎದ್ದ. ಬರಿ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಮದ ಕಡೆ ಹೊರಟ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ಹಿಮಾಲಯವೇ ಹೆಣ್ಣಿನಂತೆ ಕಂಡಿತು ಅವನಿಗೆ ಎಲ ಎಲಾ ಇದೇನು ಹೀಗಾಗ್ತಾ ಇದೆ ಕಣ್ಣುಜ್ಜಿಕೊಂಡ. ಬೇಗ ಬೇಗ ನಡೆದ. ಆಶ್ರಮ ಸಿಕ್ಕುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೈ ಬೆವರಿತ್ತು. ಹಿಮಾಲಯವು ಬೆಟ್ಟದ ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಣಿಸಿತು.

ಆ ರಾತ್ರಿ ಮೇಘವರ್ಣ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ. ಈ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹೀಗಾಗಲು ಏನು ಕಾರಣ ಎಂದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಆಶ್ರಮದ ಊಟದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದೂ ಹೆಚ್ಚುಗಟ್ಟಲೆ ಇತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಾಡನ್ನು ಎಷ್ಟೋಬಾರಿ ಕೇಳಿದ್ದ. ಆಹಾ! ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು. ಯಾವುದೋ ಬೇರನ್ನು ಅಗಿದಿದ್ದ, ಅಲ್ಲವೇ ? ಅದೇನಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರಬಹುದೋ ಅಂತ ಅನುಮಾನ ಬಂತು. ನಾಳೆ ತಿರುಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ. ಆಮೇಲೆ ನಿದ್ರೆ ಬಂತು.

ಮಾರನೆಯ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟವಾದ ಕೂಡಲೇ ಮೇಘವರ್ಣ ಹಿಂದಿನ ದಿನದ ಹಾದಿಯಲ್ಲೇ ಜೊಂಬು ಹಿಡಿದು ನಡೆದ. ಅದೇ ಮರ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಏನು ಸೋಜಿಗ ಅಂತೀರಿ! ಹಕ್ಕಿಗಳೆರಡು ಆ ಮರದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನ ದಿನದಂತೆಯೇ ಕುಳಿತು ಕೊಕ್ಕಿಗೆ ಕೊಕ್ಕು ಮಸೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತ ಮೇಘವರ್ಣ.

ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೈಯ್ಯಾಡಿಸಿದ. ಬೇರು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತ. ಅಂತದೇ ಬೇರುಗಳನ್ನೂ ಹುಡುಕಿ ಕಿತ್ತ. ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಬೇರಿನ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ತೇವಿರಿಸಿ ತೊಳೆದ. ಜೊಂಬಿನೊಳಗೆ ಬೇರಿನ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಮೂರುಗುಪ್ಪೆ ಒಲೆಯ ಮೇಲಿರಿಸಿ, ಕಷಾಯ ಇಳಿಸಿದ. ಆರಲಿ ಕಷಾಯ ಅಂತ ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಹೋಗಿ ಮರದಬುಡಕ್ಕೆ ಒರಗಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತ.

ಕಷಾಯದ ಘಮಘಮಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಹರಿದು ಬಂದ ನಾಗರಹಾವೊಂದು ಜೊಂಬಿನೊಳಕ್ಕೆ ತಲೆ ಹಾಕಿ ಎರಡು ನಾಲಿಗೆನೂ ಇಳಿಬಿಟ್ಟು ಕಷಾಯವನ್ನು ಹೀರಿ, ನಂತರ, ಕಾಣದೆ ಇದ್ದ ಕೇಳಿಸದೆ ಇದ್ದ ಪೂಂಜೀಗೆ ಹೆಡೆಯನ್ನು ಅಡಿಸುತ್ತ ಬಳುಕುತ್ತ ವಾಲಾಡುತ್ತ ಹುತ್ತದ ಬಳಿಗೆ ಕುಣಿದು ಹೋಯಿತು. ಉದ್ದಾನೆ ಕೊಕ್ಕಿನ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಬಂದು ಜೊಂಬಿನೊಳಕ್ಕೆ ಕೊಕ್ಕುಹಾಕಿ ಕುಡಿದು, ರಾಕ್ ಅಂಡ್ ರೋಲ್ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಮೈಮರೆತು ಮಲಗಿದುವು.

ಆಗ ಮೇಘವರ್ಣಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಈ ಬೇರಿನ ಕಷಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಸೋಮರಸದಂತಹ ವಸ್ತುವಿದೆ, ಅನಂದದಾಯಕವಾದ ಅಂಶ. ಲೋಕದ ಗೋಳನ್ನು ಮರೆಸುವ ಅಂಶ ಅಂತ.

ಆರಿದ ಜೊಂಬನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಓಡಿದ. ಗುರುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ. ಹೀಗೆ ಹೀಗಿದ್ದ ಬೇರುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕಷಾಯ ಕುಡಿದ ಕಾಳಿಂಗ ಮನುಷ್ಯರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿತು. ಹಕ್ಕಿಗಳು ನಾಚ್ ಹೂಡಿ ಮಲಗಿದುವು ಎಂದು.

ನೀನು ಕುಡಿದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದೆಯಾ ಎಂದರು ಋಷಿಗಳು

“ ಪರಿತ್ಯಕ್ತೇನ ಭುಂಜೀತಾ ” ಎಂದ ಮೇಘವರ್ಣಿ.

ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಗುರುಗಳು ಒಂದು ಗುಟುಕು ಕುಡಿದರು ವಹ-ವ್ವಾ-ಹವ್ಯಕ ಎಂದರು ಋಷಿಗಳು. ಸಾಮಗಾನ ಹಾಡುತ್ತಾ, ಮಂದಹಾಸವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಾ ಮಲಗಿದರು ಗುರುಗಳು.

ಆಗ ಮೇಘವರ್ಣಿಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಯ್ತು! ಹಕ್ಕಿಗಳು ಕಷಾಯ ಕುಡಿದು ಮಲಗಿದುವು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಲಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಗುರುಗಳು ಯಾವಾಗ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಈಗ ತಿಳಿಯುಲ್ಲವಲ್ಲ ಅಂತ ಬೇಗ ಓಡಿದ ಕಾಡಿನ ಕಡೆಗೆ. ಕೊಕ್ಕು ಕೊಂಡಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಕ್ಕಿಗಳೆರಡೂ ಅಲ್ಲೇ ಮಲಗಿದ್ದುವು. ಸರ್ಪಗಾವಲು ಹಾಕಿದ ಮೇಘವರ್ಣಿ. ಐದು ದಿನಗಳಾದವು.

ಐದು ರಾತ್ರಿ ಕಳೆಯಿತು. ಹಕ್ಕಿಗಳೆರಡೂ ಎದ್ದವು. ಮೈ ರುಗಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತವು ಗರಿಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ವಕ್ಷಿಗಳಂತೆ ನಡೆದುಹೋದವು.

ಹಕ್ಕಿಗಳ ಕೊಕ್ಕಿನ ತುಂಬ ಕಷಾಯ ಕುಡಿದರೆ ಐದು ದಿನರಾತ್ರಿ ಮಲಗಿದ್ದವು. ಒಂದು ಗುಟುಕನ್ನು ಕುಡಿದ ಋಷಿಗಳೂ ಕೂಡ, ತೂಕಕ್ಕೆ ತೂಕ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದರೆ, ಐದಾರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರವಾಗಬೇಕು, ಎಂದು ಮೇಘವರ್ಣ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ.

ಓಡಿದ ಆಶ್ರಮದ ಕಡೆಗೆ.

ಅಲ್ಲೇನಾಗಿದೆ ಅಂತ!

ಋಷಿಗಳು ಸಂಜೆ ಗುಟುಕು ಕುಡಿದಿದ್ದನ್ನು ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೂ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಋಷಿಗಳು ಅಲ್ಲೇ ತಣ್ಣಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಋಷಿಸತ್ತಿ ಬಾಯಿ ಬಾಯಿ ಬಡಕೊಂಡಳು. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿದರು. ಘಟ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು ಅಂದು. ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು.

ಮೇಘವರ್ಣ ಬಂದಾಗ, ಗುರುಗಳೆಲ್ಲಿ ಅಂದಾಗ, ಸಮಾಧಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಅಯ್ಯೋ! ಮಂಕುಗಳಾ ಇಂತಹ ಬೇರಿನ ಕಷಾಯ ಕುಡಿದು ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಈಗ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುವ ಹೊತ್ತು. ದಿಟವಾದ ಸಮಾಧಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲೋ ಎಂದು ರೇಗಿ, ಗಡಾರಿ ಪಿಕಾಶಿ ತರಿಸಿ, ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಅಗೆಸಿದ. ಋಷಿಗಳ ಮುಖದ ಮೇಲಿನ ಗೆರೆಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಳಿಸುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಋಷಿಗಳನ್ನು ಹೊರ ತೆಗೆದು ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡದ ಹತ್ತಿರ ಮಲಗಿಸಿದರು.

ಹತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತು ಘಳಿಗೆಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಆಕಳಿಸಿದರು ಋಷಿಗಳು. ಎದ್ದು ಕೂತರು ಋಷಿಗಳು. "ಎಂಥ, ನಿದ್ರೇನೋ? ಎಂಥ ಸೊಗಸಾದ ಕನಸುಗಳೋ? ಇಂಥಿಂಥಾ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಂಡೆ ಅಂತ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ದರ್ಭೆಕಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಮುಖ ಪ್ರಕ್ಷಾಲನೆ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾಳಲ್ಲ" ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾ ಋಷಿಗಳು ಎದ್ದು ನಿಂತರು.

ಮೇಘವರ್ಣ ಆಗ ಆದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದ. ಋಷಿಗಳು ಮೇಘವರ್ಣ ಇಬ್ಬರೂ ಬೇರನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತಂದರು. ಈ ಬೇರು ನೋಡು, ಸರ್ಪದ ಹಾಗೇ ಸುತ್ತು ಸುತ್ತು ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇದು ಸರ್ಪಗಂಧಿ. ಇದೇ ತರಹ ಇದೆ ನೋಡು ಆದರೆ ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ ಸುತ್ತುಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಗರುಡಗಂಧಿ. ಇವೆರಡನ್ನೂ ಸಮ ಸಮ ಹಾಕಿ ಕಷಾಯ ಹಾಕಿದರೆ, ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸ

ಬಹುದು. ಬರಿ ಸರ್ಪಗಂಧಿಯಾದರೆ, ಮತ್ತು ಬರುತ್ತೆ. ಗರುಡಗಂಧಿ ಮಾತ್ರ
ಆದರೆ ಅಮಲು ಏರುತ್ತೆ ಎರಡೂ ಸೇರಿದರೆ ಆನಂದ ದೊರೆಯುತ್ತೆ ಎಂದು
ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು.

ಅಥರ್ವಣ ವೇದದ ಆರನೇ ಮಂಡಳದ ಮೂರನೇ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಪಗಂಧಿ,
ಏಳರಲ್ಲಿ ಗರುಡಗಂಧಿ, ಹನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ಎರಡರ ಸಂಧಿಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿ
ಲಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಯಾಕೆ ಹೇಳುಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಋಷಿಗಳು ನಮ್ಮ
ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ಅಂತ ತೋರಿಸಿ
ಕೊಡುಕ್ಕೆ.

—ಪ್ರಕಾಶ್



ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಕಾದಿದ್ದಾರೆ.

—ಅವರೆಲ್ಲಾ ಹೊದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗೋಣ ಅಂತ ನಾವು ಕಾದಿದ್ದೇವೆ.

ಗಾಂಪರ ಗುಂಪು

“ ಮರಳಿ ಮಠಕ್ಕೆ ”

ಪವಮಾನ ಸುತಡು ಪಟ್ಟು ಪಾದಾರಾವಿಂದಮುಲಕು |

ನೀನಾಮ ರೂಪಮುಲಕು ನಿತ್ಯ ಜಯಮಂಗಳಂ ||

—ಎಂದು ಮಡೆಯ ತನ್ನ ಗಂಟುಮೂಟೆಗೆ ಹಗ್ಗ ಬಿಗಿದು ಹೇಳಿದ.

ಕಡೆಗೊಮ್ಮೆ ಊರಿಗೆ ಹೊರಟಿತ್ತು ಗಾಂಪರ ಗುಂಪು. ಮಧುರ ಸ್ವಪ್ನದಂತೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ದಿನವೂ ಕಳೆದುಹೋಗಿತ್ತು.

“ನಾವು ಹೊರಡಲೇಬೇಕು ಗುರುಗಳೇ ಹಿಮಾಲಯದ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ರಣಕಹಳೆ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ-ನಮ್ಮ ಜವಾನರು ಅಲ್ಲಿ ಕೋವಿ ಹಿಡಿದು ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಹುಡುಗೀರ ಆಕಾರ ನೋಡೋದು ತಪ್ಪು”-ಎಂದಿದ್ದ ಮಂಕೆ.

—ಗುರುಗಳು ದೊರ್ಸಾನಿಯ ಪ್ರೀತಿ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ತೆಕ್ಕೆಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದೆಂದು ಗೊಳಿಸಿದ್ದರು.

ಮರಳಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಮರುಳಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ಊರಲ್ಲಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಕೆಂಪು ಚೀಣಿಯರು ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟಾರು ಅದರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು.

ಲಂಡನ್ನು-ಬ್ಲಾಕ್ ಪೂಲ್-ಚೆಲ್ವನ್ ಹ್ಯಾಂ-ಗ್ಲಾಸ್ಟರ್-ಸಾಮರ್ಸೆಟ್ ನ ಯೋವಿಲ್-ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸುತ್ತಿಬಂದಿದ್ದರು.

“ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ-ಹೊರಡಲೇಬೇಕು-”

“ಹೌದು ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಉಪವಾಸ ಸಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ”-ನಿಜ ಹೇಳಿದ್ದ ಮಡೆಯ. ಕೈಲಿದ್ದ ಪಾಂಡುಗಳು ಕರಗಿದ್ದವು.

“ಉಳಿದಿರುವುದು ದೊರ್ಸಾನಿಯ ಔದಾರ್ಯ ಒಂದೇ”-ಮರುಳ ಹೇಳಿದ್ದ.

“ಅವಳ ಔದಾರ್ಯ ಮಜ್ಜೆಗೆ ಹುಳಿ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆಯೇ?”

“ಅವಳು ಗುರುಸಾನಿಯಾದರೆ ಶಿಷ್ಯರಿಗೇನು ಬಂದದ್ದು?”-ಮಂಕೆ ಉವಾಚ.

“ಮಂಕಾ ಷಟಪ್-ಡೊಂಟ್ ಟೇಕಸ್ ಅವರ್ ಗುರೂಜಿಸ್ ಫೈಂಡಿ. ಹಿ ಈಸ್ ಎ ಗ್ರೇಟ್ ಸೋಲ್”

“ಹೌದು ಕಣೋ-ಮರುಳ ಈ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೂಡ್ಲಿಗೆ ಸೋಲ್ ಕಟ್ಟಿಸೋಕೆ ಆಗೊ ದುಡ್ಡಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜೊತೆ ಕೆರ ಬರುತ್ತದೆ.”

“ಹೌ ಎವರ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೋಲ್ಸ್ ಆರ್ ವೇರಿಗುಡ್”

“ಮೆ ದೇರ್ ಸೋಲ್ ರೆಸ್ಪ್ ಇಫ ಪೀಸ್”

“ಸರಿಯಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬಂದರೇ ಮಾತಾಡು-ಸತ್ತಾಗ ಹೇಳೋ ಮಾತು ಇದು”-ಮಂಕೆ.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಪ್ರವಾಸದ ಕಡೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹರಟುತ್ತಿದ್ದರು ದೊರ್ರಾನ್ನಿ ಮನೆಯ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ. ಗುರುಗಳೂ-ದೊರ್ರಾನ್ನಿ ಇಬ್ಬರೇ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಒಂದು ನೈಲಾನ್ ಜಪದ ಮಾಲೆ-ಟೆರಿಲಿನ್ ಕಾವಿ ಬಟ್ಟೆಯ ಕಪಿನಿ ಲಿನೋಲಿನ್ ಜೋಳಿಗೆ ಕೊಳ್ಳಲು ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಂಟು ಮಹಡಿ ಅಂಗಡಿ ಸೆಜ್ಸ್ ರಿಡ್ಜಸ್ (Self Ridges)ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು.

ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಶಿಷ್ಯರ ಸಮೇತ ಇದೇ ಮಹಾ ಅಂಗಡಿಗೆ ಗಾಂಪರೊಡೆಯರು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಎಂತಹ ಶಹಣ್ಯಾಮಂದಿ ಆ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋದರೂ ಗಾಂಪರೇ ಆಗುವುದು ನಿಜ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಸಾಮಾನೇ ಇಲ್ಲ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯ ಒಲೆ-ಇಳಿಗೆಮಣೆ ರೆನೈಜೆರೇಟರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ-ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ದೀಪಗಳು-ಗಡಿಯಾರ-ಹಾಸಿಗೆ-ಹೊದಿಕೆ-ಮಂಚ-ತೊಟ್ಟು-ಮಕ್ಕಳ-ದೊಡ್ಡವರ ಆಟದ ಸಾಮಾನು-ಟೆಲಿವಿಷನ್ನುಗಳು-ಪೆಪ್ಪರಮೆಂಟು-ಪುಸ್ತಕ-ಬಟ್ಟೆಗಳು-ಮಸಿ-ಮಣ್ಣು-ಒಂದೆ ಎರಡೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಸಾಮಾನೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದೆನಿಸುವುದು ಸಹಜ. ನೆಲಮಾಳಿಗೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಈ ಡಿಸಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಲ್ ಸ್ಟೋರು ಹತ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಈ ವಿಶಾಲವಾದ ವಿಚಿತ್ರ ಅಲಂಕೃತ ನಮ ನಮೂನೆಯ ಮಳಿಗೆಗಳು ಮುಗಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತೆ. ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿರುವ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಟೋರಿಗೆ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ದಡ್ಡರು ಭೇಟಿ ಇತ್ತಿದ್ದರು.

“ದೊರ್ರಾನ್ನನಕ್ಕಾ ಇದನ್ನು ಯಾರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು?”

“ಪ್ರೀತಿಯ ಗುರುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಶಿಷ್ಯನೇ ಕೇಳು-ಹತ್ತೊಂಬತ್ತುನೂರಾ ಒಂಭತ್ತನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ H Gordon Selfridge ಎಂಬ ಅಮೆರಿಕದ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ಈ ಅಂಗಡಿ-ಇಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕದ ವಸ್ತುವೇ ಇಲ್ಲ ಜಗತ್ತಿನ ದೊಡ್ಡ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿದೊಂದು”

“—ಹಾದು-ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇನು?”

—ಎಂದು ಮಹಡಿಯಮೇಲಿನ ಮಕ್ಕಳ ಆಟಿಗೆ ಸಾಮಾನು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸಾವಿರಾರು ಬಗೆಯ ಗೊಂಬೆ-ಆಟಿಗೆ-ಗಳನ್ನ ನೋಡುತ್ತಾ ನಗುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಒಂದು ತರುಣಿಯರ ತಂಡವನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಮರುಳ.

ಈ ಬೃಹನ್ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಗುರುಗಳು-ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಣಿ ಮಾರುವ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸೇಲ್ಸ್ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕುರಿತು “ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಗುವುದೋ?”-ಎಂದು ಹುಬ್ಬು ಹಾರಿಸಿದ್ದರು.

“ಓಹೋ....ಎನುಬೇಕಿತ್ತು ಸರ್”-ವಿನಯವತಿ ಹೇಳಿದ್ದಳು.

“ನಮ್ಮ ಮಠಕ್ಕೊಂದು ಆನೆ!!”

—ಒಂದೇಕ್ಷಣ ಆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಹುಡುಗಿ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾದಳು. ಅದರೂ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಗುರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಳು

“ಯಸ್ ಸರ್-ಯಾವ ಆನೆ ಬೇಕಿತ್ತು? ಅಫ್ರಿಕೆಯ ಜಾತಿಯೇ-ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ್ದೇ-ಎಷ್ಟು ಜೊತೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು?”

—ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದಳು. ಗುರುಗಳು ಸುಸ್ತಾದರು, ತಬ್ಬಿಬಬ್ಬಿದರು. ಲಂಡನ್ನಿನ ಸರ್ಕಸ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆನೆಗಾಗಿ ಫೋನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಆ ಮಹತಾಯಿಯ ಕೈಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದೇ ಪ್ರಯಾಸವಾಗಿ ಹೋಯ್ತು. ದೊರಸ್ಸನಿಯೇ ನಕ್ಕು "ನನ್ನ ಯುಲ್ ಬ್ರಿನ್ನರಿಗೆ ಬಿಳಿ ಆನೆಯಂತಹ ನಾನಿರುವಾಗ ಬೇರಾವ ಆನೆಯಾಕೆ?"-ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರವೂ ನಗೆಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಹೋಗಿ ಆರನೆ ಮಹಡಿಯಿಂದ ಲಿಫ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜರ್ರೆಂದು ಇಳಿದು ಬೀದಿ ಸೇರಿದ್ದರು ಗುರುಗಳೂ-ಗುರಸ್ಸನಿಯೂ-ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಯರು.

ಊರಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಸುದ್ದಿ ಮಡ್ಡಿಯನ್ನು ಅಧೀರನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತ್ತು. ಈಶಾನ್ಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ದೈತ್ಯ ಚೀನೀಯರ ಹಾವಳಿ! ಹೊನ್ನು-ಹಣ-ರಕ್ತ-ರಾಶಿ ರಾಶಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಬಂದು ಚಾಚಾ ನೆಹರೂ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು.

"ಆಯ್ಯೋ ಆ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಯೋಧರ ಹೋರಾಟ ನೆಡೆದಿರುವಾಗ ನಾನಿಲ್ಲಿ ದೊರಸ್ಸನಿ ಮನೆ ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕೆ ಮುಂದೆ ಕೂಡುವುದು ಅನ್ಯಾಯ ಪರಮ ಅನ್ಯಾಯ!"

—ಎಂದು ಹೆಡ್ಡ ಮಡ್ಡಿ ವದ್ಯಾಡಿ, ಬರೀ ಚಡ್ಡಿ ಹಾಕಿ, ವಡ್ಡ ನಂತೆ ಹೊರಗಿನ ಹೂದೋಟದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಾಸನ ಹಾಕಿ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಪಾರಾಯಣಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಬಿಟ್ಟು. "ಮುಂಜಾನೆಯ ಮಂಜಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಚಕ್ಕಮಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಖಾಲಿ ಚಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂರುವುದೆಂದರೆ-ಇವ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲ ಮರ"-ಎಂದಿದ್ದರು ಆಚೆ ಈಚೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವರು. "ನಮ್ಮ ಯೋಧರು ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಪ್ರಾಣಾ ಬಿಡುವಾಗ-ಅವರಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಈ ಆರಾಧನೆಯೇ ನನ್ನ ಅಳಿಲುಷೇವೆ"

"ಎಂದು ಮಡ್ಡಿಯ ವಾದ. ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಸುಮಾರು ಗುಂಪೇ ಸೇರಿ ಈ ಗಾಂಪನ ಯೋಗಸೌಧನೆ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತಿತ್ತು.

ಮನೆ ಮುಂದೇನು ಈ ಜನಸಂದಣಿ!"-ಎಂದು ದೊರಸ್ಸನಿಯೂ ಗುರುಗಳೂ ಸೆಲ್ಫಾರಿಡ್ಜ್ ಡಿಸಾರ್ವ್ ಮೆಂಟಲ್ ಸ್ಟೋರಿನಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದವರು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟರು. ಆಚೆ ಈಚೆ ಮನೆಯ ಕಾಂಪೊಂಡಿನಿಂದ ಈ ಮುನೀಶ್ವರ ತಪಸ್ಸು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ತರುಣಿಯರೂ-ಹೆಣಮಕ್ಕಳೂ ಈ ಮಡ್ಡಿಯ ದಡ್ಡಾರಾಧನೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು.

"ಏಯ್ ಏನೋ ಇದು ಮಡ್ಡೀ...."

—ಮಡ್ಡಿ ಅಲುಗಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಂಕ-ಮಡೆಯ-ಮರುಳರನ್ನು ಕೂಗಿದರು. ಸೆಟೆದು ಕುಳಿತ ಮಡ್ಡಿ ತದೇಕಚಿತ್ತನಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಯೋಧರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸೇರಿದರೆ ಈ ಲಂಡನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಜೈಲಿಗೆ ಎಳೆದಾರು ಎಂದು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಇವನನ್ನು ಒಳಗೆ ತರಲು ಹೇಳಿ ದೊರಸ್ಸನಿಯನ್ನು ಟೊಂಕಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆ ಹೊಕ್ಕರು.

"ಕೊಂಚ ಸಮಯದೋಳ್ ಪದ್ಮಾಸನ ಪೀಡಿತ ಮಡ್ಡಿಯಂ ನಾಲ್ಕು ಆಳು ಅನಾಮತ್ ಎತ್ತಿ ಪಿಡಿದಿರಲ್-ದಿಕ್ಕಟ್ಟು ಸೆಟೆದು ಸತ್ತ ಮುದಿಮಂಗನನೆತ್ತಿ ತರ್ಪಂತೆ ಧಡ್ಡ ಕಳೆಯ ಮಡ್ಡಿಯ ದೇಹವನು ಹೊತ್ತು ತಂದರ್-ತಂದ್ ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಗೆಯ ಮುಂದೆ ಒಗೆದರ್ ಆ ಗಾಂಪರೊಡೆಯರ್ ಶಿಷ್ಯರ್".

—ದೊರಸ್ಸಾನಕ್ಕನಿಗೆ ಈ ಮಡ್ಡಿಯ ಈ ಸೆಟೆರೋಗ ಅರ್ಧವಾಗಲಿಲ್ಲ. ದನ ದಾಸ್ತ ತ್ರೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವುದೋ ಡಾಕ್ಟರನ್ನೇ ಕರೆಸುವುದೋ ಎಂದು ಆಕೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಚಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ದೇಹಕ್ಕೆ ಕಾವು ಬಡಿದೊಡನೆ ಎದ್ದ ಮಡ್ಡಿ. ಅಳುತ್ತಾ ಆವೇಶದಿಂದ

“ಗುರುವೇ ಅಲ್ಲಿ ನೀವಾದಲ್ಲಿ ಹಳದಿ ಚೀಣರ ಜಾಯ್ಗೆ ಬಲಿಯಾದರಾ
ನಮ್ಮ ಜವಾನರ್

ಅವರ ಯಶಕ್ಕಾಗಿ-ಇದ್ದವರ ನೂರ್ಮಡಿ ಶಕ್ತಿಗೆ ಸತ್ತವರ ಆತ್ಮ ಶಾಂತಿಗೆ
ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದೆ ಗುರುವೇ”

—ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಮಡ್ಡಿಯ ದೇಶಪ್ರೇಮ ಗಾಂಪರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಿತು.

“ಗುರುಗಳೇ ಈ ಗಾಂಪರ ರಕ್ತ ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಶಿಪಾಯಿಗಳು ಗಾಂಪರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೋರಾಡುವರು?”

—ಎಂದಿದ್ದ ಮರುಳ. ಇಲ್ಲದ ರಕ್ತ ಎಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡುವುದು? ಎಂದು ಮರುಳನ ಮಾತಿಗೆ ನಕ್ಕಿದ್ದರು.

ಗುರುಗಳು ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಊರಿಗೆ ಹೊರಡುವವರಿದ್ದರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಬಂದ ಗಾಂಪರೊಡೆಯರು ಬೋಳಿಸಿದ್ದ ತಲೆ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಕ್ರಾಪಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಹ್ಯಾನ್ಸ್‌ಲೋನಿನ ಹೈ ಸ್ಟ್ರೀಟ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ಲೇಡೀಸ್ ಅಂಡ್ ಜೆಂಟ್ಸ್ ಹೇರ್ ಡ್ರೆಸಿಂಗ್ ಸೆಲೂನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಒರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹಜಾಮತಿಗೆ ಚಾತುರ್ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಲ ಕಳೆದು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಸೊಟ್ಟೆ ಬೈತಲೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇನೋ ದೊರಸ್ಸಾನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಮೂಲಿಯ ಕ್ರಾಪು ಕಂಡರಾಗದು. ಕತ್ತಿ ಹೊಡೆಸಿ ಮಾವಿನಕಾಯಿ ನಾಟಿ ತಿಕ್ಕಿದ ನುಣ್ಣನೆಯ ಯುಲ್‌ಬ್ರೆನ್ನರ್ ನಟನ ತಲೆಯಂತಿದ್ದರೇ ಗುರೂಜಿಯ ಗಾಂಪ ತೇಜಸ್ಸು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

“ಊರಿಗೆ ಹೊರಡುವ ಮುನ್ನ ಹಜಾಮತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಓರುವೆ”-ಎಂದು ಹೊರಟರು ಗುರುಗಳು. ಮಡ್ಡಿಯನ್ನು ತಕ್ಕೈಸಿ ಕೂಡಲೆ ಊರಿಗೆ ಹೊರಟು ಒದಗಿರುವ ವಿಸತ್ತಿಗೆ ಗಾಂಪ ಮಠದ ಆಶಿರ್ವಾದ ಅಳಲು ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾದರು ಗುರುಗಳು.

ದೊರಸ್ಸಾನಿ-ಗುರುಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಜಾಮತಿಗೆ ಹೊರಟಾಗ ಮಂಕ ಎಳೆ ನಗು ನಕ್ಕ ತಾನು ಊರಿಗೆ ಹೊರಡಲು ಕಂಬ್ಬ ಗಂಟಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರೇಯಸಿ ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಕೊಂಡ ಇಮಿಟೇಷನ್ ಬಳಿ-ಹಸರು ಸ್ವೆಟರ್-ಇಮಿಟೇಷನ್ ಸರ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಕಸ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ.

ಅಲ್ಲಿ ಆ ಕಡೆ ದೇಶದ ವಿಸತ್ತಿನ ಗುಂಗಿನಲ್ಲಿ ತೊಳಲುತ್ತಿದ್ದ ಮಡ್ಡಿಗೆ ಇಂತಹ ದಿನ ಬರುವುದಾಗಿ ತಂದೆ ಮಹದೇವಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮರುಳ ಇಂತೆಂದ—

“ಎಲೈ ಮಡ್ಡಿ ನಮ್ಮಪ್ಪಗೆ ಹಿಂದೆ ಕಾಗದ ಬರೆದೀನಿ ಸರಿಯೇ?-ಕೇಳು-ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರದೇಶ ಯಾತ್ರಿಗಾಗಿ ಗಾಂಪಮಠ ಸೇರಿದ ನಾವು ನಾಡಿದ್ದು ಹೊರಡುತ್ತೇವೆ-ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾವು ಬೋಯಿಂಗ್ 707 ಎಂಬ ವಿಶೇಷ ಜೆಟ್ ವಿಮಾನ

ದಲ್ಲಿ ಬರುವೆವು. ಲಂಡನ್ನಿನಿಂದ ದೊಂಬಾಯಿ ತಲುಪಲು ಕೇವಲ ಹನ್ನೆರಡು ಹಾರುವ ಗಂಟೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತೆ....ಇಲ್ಲಿ ಬಲು ಚಳಿ-ಇಲ್ಲಿರುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೌಕರ್ಯವೆಂದರೆ ಹಜಾಮತಿಯದು. ಇಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳೆರಡೂ ಹೇರ್ ಕಟಿಂಗ್ ಸೆಲೂನಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಜಗಳಾಡುತ್ತಲೇ ಕಟಿಂಗ್ ನಡೆಸಬಹುದು. ಪಾಪ-ಒಂದರ್ಥ ಗಂಟೆ ಹಾಯಾಗಿ ಆ ಹಜಾಮನ ಮಾತಿನ ವರಸೆ (ಇಲ್ಲಿನವರು ಬಹು ಮಾತಿನವರು-ಇದು ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲ ಹಜಾಮರ ಗುಣವಿರಬೇಕು) ಯಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಂಡಂದಿರ ಕಾಟದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತರಾಗಲೂ ಇಲ್ಲಿನ ಗಂಡಂದಿರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲ.”

“—ಸಾಕು ಕಣೋ....ಈ ಚಿತ್ರ ಚೌರದ ವಿಷಯ ಯಾಕೆ ವಿವರಿಸಿ ಬರೀತೀಯೋ-ಇಲ್ಲಿನ ಜನ ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ತ್ಯಾಗ-ಲಂಡನ್ನಿನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ವೀರರ ಸ್ವಾಚ್ಛುಚುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ನಾಚಬೇಕು-ಚೀನಿಯರನ್ನು ಬಡಿದಟ್ಟಲು ಈ ಸ್ವಾಚ್ಛುಚುಗಳಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು-ಜೈ ಭಾರತ್....ಎಂದು ಬರೆಯೋ”

—ಮಡಿಯ ಶಿವಾಯಿ ಮಾತು ಮರುಳನನ್ನು ಪುಳುಕಿತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಗತ್ಯ ಅವಶ್ಯವಿದೆ ಎಂದೇ ಇಂಥಾ ದಿನ ಬರುತ್ತೆನೆಂದು ಬರೆದು ಹಾಕಿದ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಟದ ಮಡ್ಡಿ ನೇರವಾಗಿ ಅಂಡರ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಡೆಲ್ಲಿ ಚೌಕಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಅಲ್ಲಿ ಗಿನ್ನಿಸ್ ಬೀರ್ ಗಡಿಯಾರದ ಕೆಳಗಿನ ದೊಡ್ಡ ಹೋಟಲಿಗೆ ಹೋದ ಅದು ಜೈನಿಸ್ ರೆಸ್ಟೋರಾಂಟ್ ವಿಚಿತ್ರ ಡ್ರಾಗನ್ ತಲೆಯಂತೆ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಇವನನ್ನು ಮ್ಯಾನೇಜರು ತಡೆದ. ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡದೆ ಅವನನ್ನು ತಡೆವಿಕೊಂಡು ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಬೈದ. “ಮಿತ್ರಾ ಅಂತ ಹೇಳ್ಕೊಂಡು ಬೆನ್ನಲ್ಲಿ ಚೂರಿ ತಿವಿಯೋ ನನ್ನ ಕಳಾ ಉಶಾರ್-ನಿಮ್ಮನ್ನ ಗಡಿದಾಟಿ ಅಟ್ಟದಿದ್ರೆ ನಾನು ಗಾಂಪನೆ ಅಲ್ಲ”

—ಎಂದು ಕ್ಯಾಕರಿಸಿ ಉಗಿದು ಅವರುಗಳು ಮಾತಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಬೈದು ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಿ ಹೌನ್ಸ್‌ಲೋಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ.

ಮಡಿಗೆ ರೇಗಿರುವುದು ಸಹಜವಾಗಿತ್ತು. ಚೀನಿಯರಮೇಲೆ ಬಹು ಕೋಪ ಬಂದಿತ್ತು-ಅನಾವಶ್ಯಕ ಕಾಲು ಕೆರೆದು ಜಗಳ ಕಾದು ಜನರನ್ನು ಬಲಿಹುಯ್ಯಬೇಕೆಂದು ತಹ ತಹ ಪಡುತ್ತಿತ್ತು ಅವನ ಭಾರತೀಯ ರಕ್ತ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಚಳಿಗೆ ಮೈಯ್ಯೊಡ್ಡಿ ಮೈ ಮರಗಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು-ಈಶಾನ್ಯದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೋವಿ ಹಿಡಿದು ಹೊಡೆದಾಡಲು ತಕತಕ ಪಡುತ್ತಿದ್ದ.

ದೊರ್ರಾನಿ ಗುರುಗಳು ಹೇರ್ ಕಟಿಂಗ್ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದರು. ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಚೌರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ದೊರ್ರಾನಿಯೂ-ವಿಶೇಷ ಬೋಳು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡ ಗುರುಗಳೂ ಬರುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸವಿನೆನಪಿಗಾಗಿ ಪ್ರೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡರು.

ಗುರುಗಳು ಹಿಂದಿರುಗುವರು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ವೇಛೆಯಾಗಿ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದು ಈಗ ಅವರು ಹೋಗುವರು ಎಂದಾಗ ನಿಜಕ್ಕೂ ದೊರ್ರಾನಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅತ್ತಿದ್ದಳು ಗುರುಗಳೂ ದುಃಖದಿಂದ ತಕ್ಕೈಸಿದ್ದರು.

ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಜಮಖಾನೆ ಸೂಟುಗಳಿಂದ ವಿಮುಕ್ತರಾಗಿ ಬರ್ಬನ್ ಟೆಯಿಲರ್ನೋ-ಅಥವಾ ಜಾನ್ ಕಾಲಿಯರ್ಸ್ ದರ್ಜಿಗಳಿಂದಲೋ ತಯಾರಿಸಿ ಸೂಟುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು.

ಇಲ್ಲಿದ್ದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಸುಧಾರಿಸಿದ್ದರು. ಬೇಡ ಬೇಡ ವೆಂದರೂ ಥ್ಯಾಂಕ್ಯು-ಸಾರಿ-ಪ್ಲೀಸ್‌ಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು.

ಆ ದಿನವೂ ಬಂತು. ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಬಂದು ನಿಂತಿತ್ತು. ದೊರ್ರಾನಿಗೆ ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲಾ-ಅಡ್ಡಬಿದ್ದರು. “ಗುರುಸಾನಿಯ ಆಶಿರ್ವಾದ ಇರಬೇಕು” ಎಂದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಮಾಡಿದೆ ಮಂಕ. ಇಷ್ಟು ದಿನ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಸಾಕಿದ್ದು ಸುಳ್ಳೆ? ಅಕೆಗೂ ಈ ಭೋಳೇ ಸಾಚಾ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಕಂಡು ಯಾವುದೋ ಅವ್ಯಕ್ತ ಪ್ರೀತಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ತುಂಬಿ ಬಂದಿತು.

ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಹಳದಿ ಡ್ರಮಾರ್ ಟ್ರಂಕಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಕೆಂಪು ರೆಕ್ಸನ್ ಸೂಟ್‌ಕೇಸ್-ಜೆಪ್ ಚೀಲಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಹೊರಟಿತ್ತು ಲಂಡನ್ ಏರ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಡೆಗೆ. ಶಿಷ್ಯರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಗುರುಗಳೂ ದೊರ್ರಾನಿಯೂ ಹೊರಟಿದ್ದರು.

ಟ್ರಾವೆಲ್ ಏಜೆಂಟರು-ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಾಪಸು ಬರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಏರೋಡ್ರೋಮಿನಲ್ಲಿ ಏರ್‌ವೇಸ್‌ನ ಕೌಂಟರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಟಿಕೆಟುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ದೊರ್ರಾನಿ ಇದ್ದದ್ದು ಗಾಂಪರ ಗುಂಪಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಭುಜ ಬಂದ ಹಾಗಿತ್ತು. ಯಾವ ಜನ್ಮದ ಋಣಾನುಬಂಧವೋ-ಈಕೆ ಈ ಭಾರತೀಯ ಗಾಂಪ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಕಳೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೂ ಆಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಳು.

ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಮುಗಿದು ತೂಕ ಅಳತೆಯ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿಕಾದಿದ್ದರು. ದೊರ್ರಾನಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಚಹ ಬಿಸ್ಕೆಟು ಕೊಡಿಸಿದಳು. ಅತ್ತ ಕೆಂಪಗಾದ ಅವಳ ಮುಖ ನೋಡುತ್ತಲೇ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಕತ್ತಿನ ಸೆರೆ ಉಬ್ಬಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಲೌಡ್‌ಸ್ಪೀಕರು ಹೇಳಿತು “ಸ್ಯಾರಿಸ್-ಜಿನೀವ-ಬೀರುಟ್ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮುಂಬೈಗೆ ತೆರಳುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಕೆಂಪುದೀಪದಗಂಟ ಹೊರಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ”-ಎಂದು ಯುವರ್ ಆರ್ಟೀಷ್ ಪ್ಲೀಸ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯ್ತು.

ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಟರು. ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್-ಇತ್ಯಾದಿಯ ತನಿಖೆ ನಡೆದು ಹೊರಟಿತು ವಾಪಸ್ಸು ಗಾಂಪರ ಗುಂಪು ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಹತ್ತಲು. ಅರೆ! ಗುರುಗಳೆಲ್ಲಿ? ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿ ಹುಡುಕಿದರು. ಕೆಂಪು ದೀಪವನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಬರಲಿಲ್ಲ ಗುರುಗಳು. ದೊರ್ರಾನಿಯ ಕಣ್ಣೊರೆಸುತ್ತಾ ಹೊರಗೇ ನಿಂತಿದ್ದರು. “ಗುರುಗಳೇ ಹೊತ್ತಾಯ್ತು....” ಎಂದು ಕೂಗಿದ ಮಂಕ. ತೆಕ್ಕೆಯಿಂದ ಕೆತ್ತು ದೊರ್ರಾನಿಯನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡ ಗಾಂಪರೊಡೆಯರನ್ನು ಅನಾಮತ್ ಹೊತ್ತು ತರಬೇಕಾಯಿತು.

ಎಳೆ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಬೃಹನ್ ವಿಮಾನಕ್ಕೆ ಮಂಜಿನ ನಡುವೆ ಈ ಶಿಷ್ಯರು ಗುರುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಹೊರಟರು. ದೂರದಲ್ಲಿ ವಸ್ತ್ರ ಅಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ದೊರ್ರಾನಿ ದೂರವಾದಳು.

ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿಮಾನ ಹಾರಿ ಗಗನದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಲಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು. ಮಧುರವಾದ ಮದಿರೆಯನ್ನು ಕುಡಿದು ಅಗಲಿಕೆಯ ನೋವನ್ನು ಮರೆತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಸೇರಿದರು.

—ದಾತರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಮಿತವ್ಯಯಕ್ಕೆ

ಹಾಗೂ

ಪ್ರಕಾಶನಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ



ಬೆಂಗಾಲರ್

ಬಲ್ಬುಗಳು



ಬೆಂಗಾಲರ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು-೩

Koravanji, December 1962.

For 3 way Beauty Treatment....



RAJA

SNOW

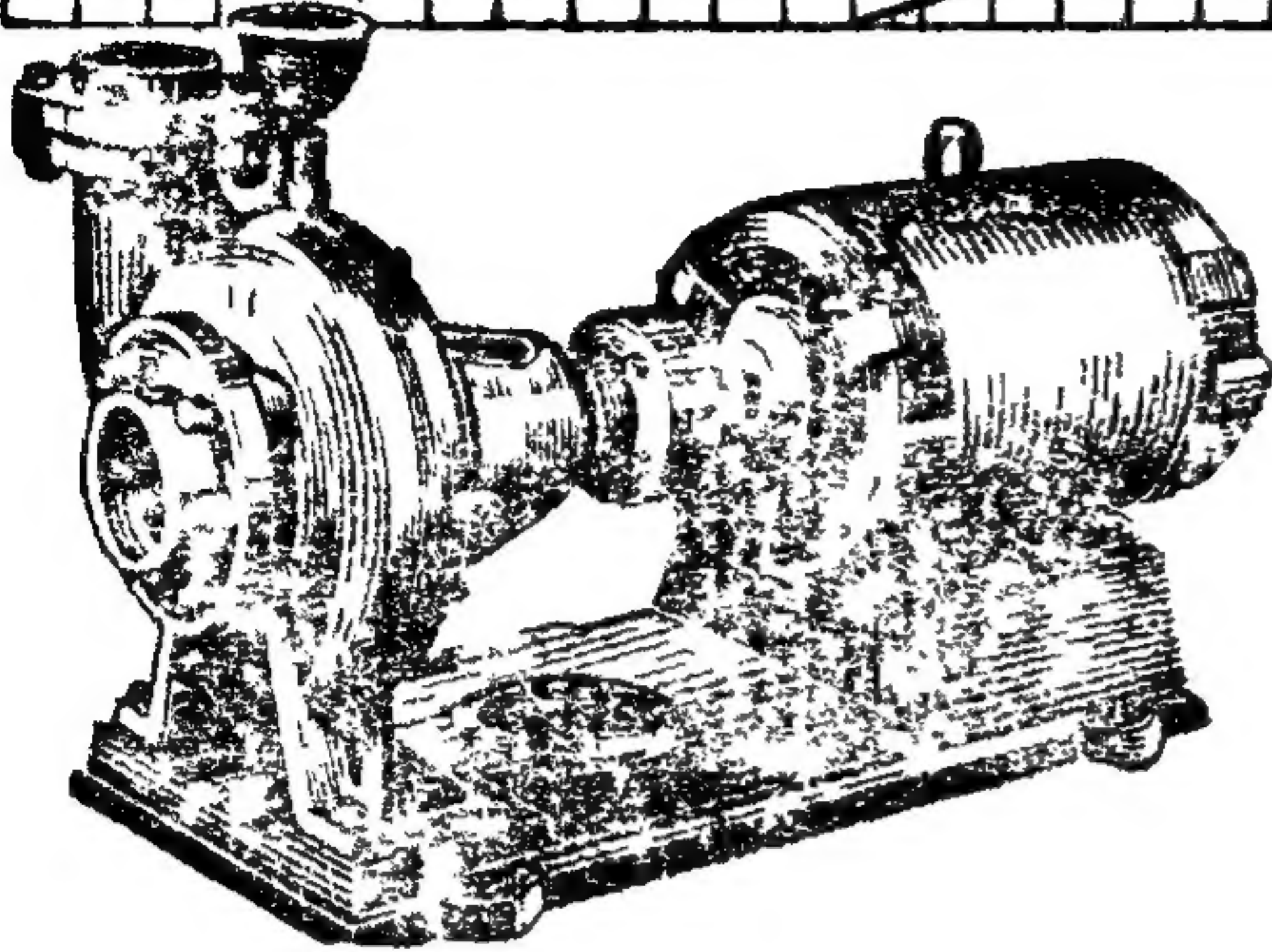
AMLA HAIR OIL , KASTURI SOAP

MANYAM & CO BANGALORE MADRAS MADURAI BOMBAY

FAS

Koravanji, December 1962.

Increase Output.



INSTALL

Kirloskar

ESTD. 1888

CENTRIFUGAL
PUMPING SETS

Built for rugged and continuous service, KIRLOSKAR pumpsets feature the latest in design development. Increasingly popular in irrigation projects, these pumpsets combine trouble-free service and low maintenance costs. Available in different types and sizes.

For Particulars :

KIRLOSKAR BROTHERS, LTD.,

SRI NARASIMHARAJA ROAD

Post Box 606 : : BANGALORE-2

Printed by B. S. Iyengar, Bangalore City.

Publisher—B. N. Gupta.

Editor—M. Sivaram.